

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Právní a sociální aspekty současného extremismu v ČR

Předkládá: Zuzana Krásná

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jaroslava Kadeřábková, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana KRÁSNÁ**
Osobní číslo: **R08618**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Název tématu: **Právní a sociální aspekty současného extremismu v ČR**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Vymezení pojmů a přístup ke studiu
3. Historie extremismu
4. Extremismus v současnosti(formy a symbolika)
5. Právní aspekty extremismu
6. Sociální aspekty extremismu
7. Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 60 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná
Seznam odborné literatury:
viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jaroslava Kadeřábková, CSc.
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: 31. března 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2012

Prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 8. listopadu 2011

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „ Právní a sociální aspekty současného extremismu v ČR“ zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

.....

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat paní PhDr. Jaroslavě Kadeřábkové CSc. za její pomoc při zpracování mé práce, za její čas, který věnovala mým konzultacím a v neposlední řadě i za poskytování jejích nepostradatelných rad.

Obsah

1. Úvod	7
2. Vymezení pojmů a přístup ke studiu.....	9
3. Historie extremismu	17
4. Extremismus v současnosti	20
4.1. Formy extremismu	20
4.2. Symbolika extremismu.....	27
4.2.1. Základní výklad symbolů	28
4.2.2. Základní rozdělení symboliky extremistických hnutí	29
4.2.3. Symbolika barev	30
4.2.4. Symbolika čísel.....	31
4.2.5. Fašistická runová symbolika.....	32
4.2.6. Symbolika křížů	35
5. Právní aspekty extremismu	37
5.1. Přestupky	37
5.2. Trestné činy	40
5.3. Právní aspekty rasově motivovaného extremismu.....	42
5.4. Právní aspekty terorismu.....	45
5.5. Právní aspekty náboženského extremismu	48
6. Sociální aspekty extremismu.....	52
6.1. Obecný přehled o extremismu.....	53
7. Závěr	63
Resumé	65
POUŽITÁ LITERATURA.....	67
PŘÍLOHY	69

1. Úvod

Extremismus je jedním z aktuálních jevů ve společnosti nejen v současnosti, ale i minulého století. V České republice se více začal projevovat po roce 1989. Extremismus má mnoho podob, ale společnost jej začne vnímat až v té nejnepříznivější formě, kdy se dotkne základních lidských práv a svobod, poškozování majetku a dalších nepříznivých vlivů na společnost. Ve většině případů se jedná o přestupky nebo trestné činy.

Jelikož se jedná o stále aktuální problematiku nejen u nás, ale i v jiných zemích, byla volba tématu z tohoto důvodu jednoduchá, ale prvotním signálem byla již mnou zpracovaná bakalářská práce na téma „Extremismus a Židovská otázka“. V průběhu zpracování diplomové práce na téma „Právní a sociální aspekty současného extremismu v ČR“ je i hlavním cílem zaměřit se i na obecný přehled jednotlivých forem extremismu spolu s jeho právními a sociálními aspekty a jednotlivými zaměřeními extremistických skupin. Hlavním cílem je postihnout hlavní problémy extremismu v českých zemích. V první části své práce se zaměřím na obecné charakteristiky extremismu. Analýza jednotlivých forem extremistických skupin bude východiskem pro hodnocení současného stavu extremismu v České republice.

V rámci této problematiky budu také věnovat pozornost symbolice jednotlivých hnutí, která jsou nedílnou součástí propagace extremistických skupin a jedním z projevů extremistů. Tato symbolika rozšíří informace a napomůže tak k hlubšímu pochopení a orientaci v extremistických hnutích a řešení postihů na základě zákonů.

Pro pochopení současných extremistických hnutí a pro postihu tendencí působení extremistických skupin ve společnosti jsem začlenila i dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření by mělo zajistit poznatky o postojích české společnosti k různým formám extremistického hnutí.

Problematika extremismu je poměrně sledované téma, ale největší pozornost upoutá vždy při střetu hnutí, ke kterému dochází na základě tajného pořádání

koncertů nebo setkání, které jsou pod záminkou soukromého večírku a oslav na soukromém pozemku, kde má policie omezený přístup k zásahu. Mezi další projevy extremismu patří pochody a demonstrace, které příznivci extremismu pořádají na počest státních svátků, výročí a oslav vzniku extremistické skupiny či jinými pro ně důležitými daty. Může jít také o pochody nebo demonstrace na základě návaznosti na aktuální dění v politické sféře či jiných událostí, s kterými extremisté nesdílejí souhlas.

Charakteristickým znakem společnosti je její různorodost v rámci názorů a postojů. Extremismus je však ve větší míře brán jako projev odlišného názoru určité skupiny lidí, která je odlišná od „běžné skupiny lidí“, kdy se projev stává extrémním až radikálním postojem, který se snaží prosazovat. Extremistické skupiny jsou danou většinou odsuzovány i z důvodu jejich přítomnosti v určité lokalitě. Lidé mají z jejich přítomnosti strach, zvyšuje se riziko kriminality, výtržností, rušení veřejného pořádku a dalších. Extremistické projevy narůstají zvláště v době finančních, hospodářských a politických krizí, narůstající migraci či zvýšenému počtu asociálních lidí.

S projevy extremismu bojují více či méně všechny státy, demokratické státy nevyjímaje. Každý stát má pro řešení problému extremismu své prostředky a orgány, díky kterým chrání většinové zájmy obyvatel. Extremismus může narušit jak psychiku lidí, ale také stabilitu státu. Proto je velmi důležité znát možnosti řešení extremismu, které se týká chování jedinců nebo skupin. Dalším z důvodů poznání extremistických příčin je ovlivňování mladistvých, kteří se nejčastěji podílejí na extremismu a to je velmi nebezpečné pro budoucnost sociálního státu.

Informace pro svou práci jsem získávala nejen z odborných publikací, z internetových zdrojů a zákonů, ale také jsem využívala své předešlé bakalářské práce „Extremismus a Židovská otázka“.

2. Vymezení pojmů a přístup ke studiu¹

Je důležité vymezit určité pojmy, které přísluší k různým druhům extremismu. Extremismus má mnoho podob a v České republice je v posledních letech velký rozmach více druhů na jednom území avšak spíše se staví na základě názorů a idejí. V zahraničí jde spíše o politické názory a rasovou různorodost. *Zde je jen malý výčet, který však je důležitý pro orientování se v této práci a nejen v ní.²*

- EXTREMISMUS

„V obecném pojetí jde o výrazné odchýlení se od obecně uznávaných a v aktuální době přijímaných norem. V rovině sociologické lze extremismus vymezit jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob a příznivci těchto skupin, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti. V politice je takto označován krajně radikální nebo výstřední postoj. Policie naopak extremismus definuje jako „Verbální, grafické, fyzické a jiné aktivity spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem, se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti, a které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví, majetku nebo veřejnému pořádku. Někdy je také označován jako ultrapravicový nebo ultralevicový postoj. Extremismus obvykle neumí reálně hodnotit politickou situaci, jeho stoupenci nesouhlasí s kompromisy, radikalizuje řešení vztahu občan a stát.

- POLITICKÝ EXTREMISMUS

Jde o extremismus, jehož odchýlení od obecně zavedených a v aktuální době přijímaných norem má podobu politického programu s výraznými prvky názorové

¹ Vysvětlení pojmů je důležité z důvodu používání v následující práci. Tyto pojmy jsem čerpala především z literatury:

CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 7-10

² KRÁSNÁ, Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

nesnášenlivosti a odmítání kompromisních řešení. Je manifestován jako radikální až militantní odmítání politiky státu anebo ústavního pořádku, a to i za použití násilí.

- **NÁBOŽENSKÝ EXTREMISMUS**

Jde o extremistické jednání členů nebo příznivců skupin (zejména sekt), případně náboženských hnutí, ovlivněné náboženským zaměřením, které se projevuje zejména v psychické manipulaci s lidmi, psychickým násilím nebo jinou formou násilí či jiným závažným porušováním právního řádu či jednáním, označovaným za sociálně patologické nebo sociálně nežádoucí.

- **EXTREMISTICKÁ SKUPINA**

Jde o strukturovanou skupinu osob s obecně stejnou ideologií a zaměřením na tzv. politický extremismus.

- **HNUTÍ (extremistické hnutí)**

Neoficiální, více či méně pevné sdružení občanů stejných nebo podobných extrémních názorů na společenské vztahy, postavení národa, člověka, náboženství ve společnosti, usilující o prosazení svých názorů a cílů, a to i za využití různých i protiprávních prostředků.

- **KRIMINALITAS EXTREMISTICKÝM PODTEXTEM**

Rozumí se protiprávní jednání páchané v souvislosti s extremismem, působením sekt nebo diváckým násilím, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu nebo přestupku.

- **FAŠISMUS**

Otevřené militantní a nacionalistické hnutí, ideově i v praxi nahrazující parlamentní demokracii totalitní diktaturou a zaměřené proti všem demokratickým ústavním institucím a svobodám. Má mnoho odrůd, z nichž nejznámější je nacismus

jako německá varianta (1920 – 1945). Jiná definice jej charakterizuje jako nacionálně šovinistické a rasistické hnutí spojené s totalitní formou vlády.

- ANARCHISMUS

Politické hnutí, zdůrazňující naprostou svobodu a volnost jednotlivce a naprosté uplatňování svobody vůle. Pro tento cíl je odmítnuto vše, co těmto ideálům brání (stát, autorita, disciplína, pořádek, povinnost apod.). Anarchismus byl ovlivněn ve 40. letech 19. století W. Godwinem ve Velké Británii, potom zejména ve Francii, Španělsku, Itálii a Rusku.

- ANARCHISTÉ

Přívrženci myšlenkového směru charakteristického odmítáním funkcí státu, případně i samotné existence státu. Uspořádání společnosti spatřují ve vytvoření malých svépomocných komunit, kolektivně vlastních výrobní prostředky. Současní anarchisté spatřují fungující společenství v odmítání konformity společnosti a v alternativním způsobu života, který je však pro ostatní obyvatele nepřijatelný.

- ANTISEMITISMUS

Jde o specifický projev nesnášenlivosti k židům, k sionismu, k tzv. „židovství“ – judaismu aj. Dobová literatura rozlišuje např. katolický antijudaismus, sociální antisemitismus, nacionalistický antisemitismus, rasový nebo biologický antisemitismus a další.

- DIVÁCKÉ NÁSILÍ

Lze definovat jako hromadné agresivní chování uplatňované v souvislosti se sportovní akcí, jehož důsledkem je fyzická nebo majetková újma nebo narušení veřejného pořádku.

- CÍRKEV NEBO NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST

Je dobrovolné sdružení osob stejné náboženské víry v organizaci s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy a obřady. Stát uznává jako církve a náboženské společnosti pouze ty, které jsou registrovány ministerstvem kultury. Podmínkou registrace je, že se k církvi nebo náboženské společnosti hlásí nejméně 10 000 zletilých osob. Pokud je církev nebo náboženská společnost členem Světové rady církví, pak postačuje 500 zletilých osob.

- NÁBOŽENSKÁ SEKTA

Relativně uzavřené seskupení osob stejného náboženského smýšlení s pevně organizovanou strukturou s absolutistickými nároky na podřízenost členů, s nekritickými, dogmatickými názory a zásadami. Nebezpečnost sekty vystupuje do popředí v situaci, kdy požaduje po svých členech absolutní závislost na skupině a jejich vůdcích, požaduje vzdání se vlastní identity i hmotných statků, nebo dokonce vlastního života.

- POLITICKÉ HNUTÍ

U nás obecně chápáno ve významu právnické osoby, vznikající na základě zákonem stanovených podmínek, daných zákonem o sdružování v politických stranách a hnutích.

- NACIONALISMUS

Politický směr, podle kterého vlastní „národ“ je základní společenskou jednotkou, nadřazenou nad ostatní. *Chápe se jako vyvyšování vlastního národa za každou cenu, snižování národů druhých, jako ideologie, která ospravedlňuje potlačování a porobování těchto druhých národů, bezohledné zacházení s jejich příslušníky a likvidaci jejich kultury, zvláště jazyka.*³ Politický směr typický pro nacismus (nacionální socialismus), který byl základní ideologií Adolfa Hitlera.

³ DEMJANČUK, Nikolaj a DROTÁROVÁ, Lucia. *Vzdělání a extremismus*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005. 133 s. ISBN 80-86328-83-X., str.60

- POLITICKÝ RADIKALISMUS

Jde o politický extremismus s absencí prvků násilí jak v jednání, tak i v proklamacích. Jde o politické postoje, které nevedou k odstranění demokratického systému společnosti a pohybují se v rámci daného ústavního systému.

- RASA

Velká skupina lidí lišící se od jiné různými typickými znaky, které se týkají vzhledu, tvaru nosu, rtů, temperamentu, kultury apod.

- RASISMUS

Je nevědecká teorie předpokládající, že biologický a etnický původ určuje kulturní, psychickou (mentální) povahu populací, které se vzájemně dělí na „vyšší“ a „nižší“. Převzato ideologiemi, které zdůrazňují nadřazenost bílé rasy nad ostatními „méněcennými rasami“.

- RASOVĚ MOTIVOVANÁ TRESTNÁ ČINNOST

Může být charakterizovaná jako společensky nebezpečné trestní jednání, kterým pachatel verbálně, graficky nebo fyzickým násilím útočí na rasu, národnosti, vyznáním nebo politickým přesvědčením odlišné občany, potlačuje jejich zaručená práva a svobody pro jejich rasovou, etnickou, národnostní nebo náboženskou odlišnost nebo je jinak zastrašuje, terorizuje.

- TZV. RASISMUS NARUBY

Jde o termín uplatňovaný v souvislosti s násilím menšin vůči majoritní skupině obyvatelstva, nebo také s násilím vůči majoritám, které je také vykládáno ve společnosti jako projev rasové nesnášenlivosti.

- TRESTNÁ ČINNOST ORGANIZOVANÉHO CHARAKTERU

Organizované páchaní úmyslné trestné činnosti více osobami vzájemně propojenými v relativně dočasné organizační struktuře s rozdělenou dělbou funkcí a činností.

- XENOFOBIE

Nedůvěra ke všemu cizímu, novému, charakteristické projevy odporu, nepřátelství. Nejčastějším projevem je odpor vůči občanům jiné barvy pleti, jiné národnosti, jazyka, náboženství, kultury, projevující se nepřátelstvím proti cizincům, imigrantům, uprchlíkům apod. Jde o obecný termín užívaný pro charakterizování různých projevů extremismu.

- TERORISMUS

Extremistický směr, jehož prostředkem je teror, využívající jako prostředek nátlaku, psychické nebo fyzické násilí, výhrůžky, vydírání, vytváření strachu a dalších forem násilí. Metodami terorismu jsou únosy, vydírání, zadržování rukojmí, pirátství, sabotáže, atentáty, pumové útoky, požáry, politické vraždy, únosy dopravních prostředků apod.“⁴

Takto jsou vysvětleny základní pojmy dle pana doktora Jana Chmelíka. Vysvětlení mohou být různorodá, avšak základ vysvětlení pojmů je stejný. Toto jsou základní definice různorodých pojmů z řad extremismu a extremistických hnutí.⁵ Definic je možno mít více, ale pro potřeby této práce jsou zcela dostačující. V dalších kapitolách této práce se s nimi setkáme a podrobněji seznámíme.⁶

⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7.,str.7-10

⁵ KRÁSNÁ,Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

⁶ KRÁSNÁ,Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

Přístup ke studiu

Všechny přístupy mají jeden společný základ a to ten, že kladou důraz na normativní stránku. Z hlediska teorií je zde názor, že se historie může opakovat. Extremismus a autokratická vláda, která je spojená s prosazováním politických ideologií, jako kterými jsou nacismus, fašismus a komunistická diktatura se mohou objevit v jakékoliv době jako tomu bylo doposud. Jedním z důvodů, že se může historie opakovat je, že lidé jsou nemění, lidské chování má své určité rysy, které se pouhou dobou nezmění, lidé zůstávají stále stejní a proto i dnes se u nás objevuje extremismus.

V projevech extremismu je však rozdíl pokud jde o projevy dříve a dnes. Dnes je možné používat moderních technologií a modernější techniky než tomu bylo dříve. Extremisté mají především přístup k internetu apod., díky kterému je šíření extremismu snadnější a je tím snadnější proniknutí extremismu mezi společnost. *Jedním z přístupů je, že základem extremistických projevů je myšlení.*⁷ Myšlení je jeho podstatou, ale jedním z názorů je, že myšlení je pouze jednou z částí jeho projevů extremismu. *Je-li dána myšlenka, není ještě dán systém.*⁸

Mezi jednotlivými autory je rozdíl v přístupech studia a pohledu na projevy chování, ale nalezneme u nich i stejné přístupy. Jedním z nich je, že totalitarismus je součástí lidského života. Totalitarismus se objevil již v historii a někteří si myslí, že bude i součástí života, který teprve bude. Totalitarismus je součástí společnosti. Jde o jednu z horších vlastností člověka. Každý člověk má v sobě touhu, pokušení, ale jen u některých se projeví navenek. Zvláště pak v okamžicích sociálního otřesu je možné, že se tyto projevy chování objeví aniž by člověk je čekal *Dále je také názor, že extremistické chování a totalitarismus je součástí proměny a vývoje moderní tzv. masové společnosti 20. století, která postrádá vnitřní třídní strukturu a mění jedince na izolované lidské bytosti, kterým chybí vědomí sounáležitosti.*⁹

⁷ KRÁSNÁ, Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábeková

⁸ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 80-7178-461-3., str. 226

⁹ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 80-7178-461-3., str. 226

Projevy chování, které nejsou vhodné ve společnosti se zabývá ze sociologického hlediska patologie sociální, sociologie deviantního chování a kriminologie.

Patologie sociální – pojem, který shrnuje nezdravé, nenormální, obecně nežádoucí společenské jevy, tzn. společensky nebezpečné, negativně sankcionované formy deviantního chování, ale hlavně pro studium příčin jejich vzniku a existence.¹⁰

Sociologie deviantního chování – je disciplína, která se zabývá výzkumem a teorií chování, která se odchyluje od společenských norem, . Jde obvykle o odchylku ve směru chování společensky nežádoucího, neaprobovaného, odmítaného nebo dokonce trestného.¹¹

Kriminologie – je vědní obor zabývající se kriminalitou, a to zejména jejím stavem a vývojem ve společnosti, příčinami a podmínkami jejího výskytu, osobností pachatelů a opatřeními a prostředky k jejímu omezování. Kriminologie zkoumá zločinnost jako hromadný sociální jev i jako konkrétní jednání určité osoby nebo skupiny.¹²

¹⁰ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 80-7178-461-3., str. 758

¹¹ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 80-7178-461-3., str. 1048

¹² LINHART, Jiří, ed., VODÁKOVÁ, Alena, ed. a KLENER, Pavel, ed. *Velký sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. 2 sv. ISBN 80-7184-311-3., str.539

3. Historie extremismu

Projevy chování, které se neslučují s normálním, nebo-li vykazuje vybočení z běžného chování většiny obyvatelstva v projevu nesouhlasu. *Jde především o chování, které nelze tolerovat a musí se mu zabránit, jelikož může dojít v nejzávažnějších případech k trestnému činu.*¹³ V těch méně závažných případech může jít „pouze“ o přestupek.

Extremistická hnutí vznikají na základě nějakého politického nesouhlasu nebo jde o reakci na dění v hospodářské, kulturní, sociální nebo jiné oblasti s kterou nesdílejí své sympatie.

Extremismus se v České republice, v té době ještě Československé republice, začal projevovat až po roce 1989. Šlo především o hnutí Skinheads, které je extremismem tzv. pravicovým, díky němuž se dostal extremismus do obecného podvědomí. Původně šlo o skupinu mladých lidí, kteří pocházeli z dělnické rodiny. Jejich důvodem pro vznik tohoto hnutí byl ze začátku velmi prostý. Jednalo se pouze o možnost holdovat alkoholickým nápojům, zábavy v hostincích nebo návštěvy fotbalových utkání, které povětšinou skončily hádkou, rvačkou a jinými společensky neuznávanými aktivitami.

Součástí hnutí Skinheads byla četba literatury s levicovým podtextem, i když na druhou stranu odmítali studium a tím byla i spojená nesnášenlivost ke studentům, škole a lidem co vyznačovali styl hippies. Až postupem doby se začal projevovat odpor k romskému lidu a obecně k lidem tmavší pleti, dnešnímu známému rasismu, a tedy k dnešnímu podvědomí co hnutí Skinheads vyznačuje. Součástí stylu Skinheads, které jsou patrné navenek, jsou boty „Martens“, vyholená hlava a jejich styl oblékání také prozrazuje jakého jsou vyznání. Postupem vývoje došlo během 80. let k radikalizaci tohoto hnutí a došlo ke vzniku nového hnutí, tzv. White Power nebo-li Bílá síla v českém překladu. V té době vznikl již zmíněný vnější znak – *vyholená*

¹³ KRÁSNÁ, Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

hlava.¹⁴ Dále vznikaly vlivem vývoje další hnutí, kupříkladu W.A.R., Bohemia Hammer Skins nebo Národní odpor.

Pokud jde o Bohemia Hammer skins, jde o nejradikálnější hnutí Skinheads. Hnutí bylo postaveno na základech rasismu, fašismu a xenofobie. Vzniklo v USA v 90. letech. Věkové rozmezí tohoto hnutí je kolem 25let a méně, tedy jde o hnutí s velmi nízkou věkovou hranicí. Ze strany hnutí probíhá velká propagace z nichž nejvíce se osvědčující je pořádání koncertů, propagace na internetu a v podobě nášivek na oblečení. Možnost být začleněn do skupiny není nijak jednoduché. Je to velmi zdoluhavý proces, který je ze strany hnutí promyšlený. Jako první fáze přichází ze strany hnutí pozvání na koncert, kde pečlivě jedince sledují, zda-li je hoděn k přijetí do hnutí. Pokud splní veškeré podmínky během tří let, které stanovuje „Zákoník cti Hammerskins“, který obsahuje dvacet zásadních povinností a zákazů, jako např. *neužívej drogy, snaž se legálně získat zbraně a uč se s nimi zacházet, pracuj na fyzické kondici, v kontaktu s masmédií mluv nejméně, buď opatrný k novým členům a důsledně je prověřuj, neříkej nic, jsi-li konfrontován se zákonem apod.*¹⁵ Teprve poté se může jedinec stát členem.

Z dalších skupin hnutí je dobré zmínit Blood & Honour Division Bohemia, které vzniklo právě z hnutí Bohemia Hammer Skins, které se vzhlíží k neonacismu. Oproti BHS nevyužívají pořádání koncertů a jiných akcí, kde by propagovali své hnutí. S tím i související propagace přes muziku a časopisy se omezila na minimum.

Dále je zde hnutí Národní odpor, které také odnoží od Blood & Honour Division Bohemia, která se také nezabývá pořádáním koncertů, ale manifesty, protestními pochody nebo demonstracemi, které jsou však řádně a včas ohlášeny na místních úřadech.

Po vzniku hnutí Skinheads a na základě zvýšeného zájmu sympatií k rasismu, vznikla v 80. letech skupina Sharp, která měla zájem na tom, aby projevy rasismu

¹⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str.20

¹⁵ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7.,str. 21- převzato od Fiala, P., *Politický extremismus a radikalismus v ČR*, Brno, Masarykova univerzita 1997

ustaly a dále aby bylo zabráněno k sympatiím k fašismu, které byly součástí hnutí Skinheads.

Výše uvedená hnutí jsou pravicově orientovaná, pokud jde o levicově orientovaná hnutí, která vznikla během 80. let, stojí za zmínku Československá Anarchistická federace, Antifašistická akce, Federace sociálních anarchistů a jiné. Nejznámější však jsou Sharpskins a Redskins, avšak jejich součást v levicově orientovaných hnutí není jednoznačná.

Sharpskins jsou víceméně neškodní, spíše jsou terčem hnutí Skinheads a jejich příbuzných hnutí. Ovšem někteří jedinci z hnutí Sharpskins jsou příslušníky zahraničních anarchistů a tudíž se zlepšuje jejich fyzická zdatnost. Sharpskins však nejsou vyznavači fašismu a rasismu, ale naopak vydávají svou vlastní čtenářskou tvorbu, která je velmi známá mezi ostatními nefašistickými hnutími v České republice, ale i v zahraničí.

Na rozdíl od Sharpskins hnutí Redskins je radikálnější, dá se říci, že jde o nejradikálnější levicové hnutí. Používají fyzické násilí na ostatní hnutí Skinheads a jedince, kteří uctívají neonacismus, tedy na pravicově orientované hnutí. Redskins, oproti jiným hnutím, mají nášivky nebo odznaky s hnutími, s kterými sympatizují, na viditelných místech. Mají oblibu v pořádání demonstrací, které nejsou hlášené a většinou skončí policejním zásahem a zadržením. Demonstrace mají poukázat na zvýšení fašistického, rasistického aj. zájmu okolí. Na demonstracích se také podílí hnutí Punks díky kterým končí demonstrace policejním zásahem, vzbouření či ničení majetku.

Punks je velmi dobře rozpoznatelný díky jeho stylu oblečení a vizáže. Součástí jejich stylu života je velmi extravagantní oblečení, účes různých barev a střihu vlasů uprostřed hlavy se vztyčující. *Příznivci Punks mají oblibu v muzice, především pak rocku, heavy metalu aj.*¹⁶

¹⁶CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 25

4. Extremismus v současnosti

Extremismus je stále aktuálním tématem a zvláště extremistické chování je stále se opakující činnost některých občanů, jak jedinců, tak i skupin méně početných i početných, které jsou jak organizované, tak náhodně vytvořené. Jde především o činnost, která je protiprávní, společnost a široká veřejnost jej odsuzuje. Jednoduše řečeno jde o chování, které je neslušné, vymykající se normálnímu chování. Extremismus můžeme dělit na pravicový, levicový, náboženský a ekologický, ale v těch krajních případech i k národnostnímu nebo zahraničnímu, který je nejnebezpečnější, který se týká se především terorismu. Ne všechny formy extremismu se však objevily v České republice.

Proti extremistickému chování je těžké se bránit a zvláště určit, zda-li vůbec jde o projevy extremismu. Samotný extremismus je dělen do více řad, které mají své ojedinělé prvky v chování v určitých extremistických skupinách a jiné ideály, projevy a cíle atd.

Osobně se budu ve své práci zajímat jen o zlomek typů extremismu, které jsou však jedni ze základních, které jsou obecně známé. Výčet jednotlivých typů je doplněn o symboly, které jsou součástí projevů a které i dopomáhají k rozlišení jednotlivých typů extremismu od sebe.

4.1. Formy extremismu

- **Terorismus**

Za terorismus se pokládá násilné chování a činy jednotlivců nebo organizovaných skupin proti neurčitým osobám nebo i konkrétním osobám. Dochází jak k násilnému chování, vydírání tak i k pouhé hrozbě útoku a násilí proti občanům. Cílem je vyvodit u občanů strach ze ztráty života svého či blízké osoby a dalších významných, ale i nevýznamných lidí v zemi. Střety mezi zeměmi vznikají na základě rozdílné politiky a především na rozdílném názoru politickém. Jde o jednotlivé projevy teroristů ze zemí s rozdílnými politickými situacemi, jde o projev

mezinárodní situace v jednotlivých státech. Teroristé chtějí svým jednáním docílit vítězství jejich politických myšlenek, ale i proražení jejich náboženského vyznání v ostatních jednotlivých státech, které tvoří základ politický dané země. V terorismu jde vždy o jednání, které má své zásady, je předem promyšlené a precizně připravené na jakékoliv změny. Nejde nikdy o spontánní chování.

*Nejčastějšími projevy teroru jsou atentáty, bombové útoky, únosy, ale i tzv. „veřejné popravy“.*¹⁷ Terorismus je ten z nejvíce obávaných útoků na zemi, které mají za cíl rozdělit území země, demokratičnost státu a jeho ústavnost. K dosažení cílů využívají zbraně a další z prostředků k donucování, např. únos, braní rukojmí, útoky na lidské životy a další. V České republice jsme s terorismem v posledních letech nesetkali, avšak v jiných zemích ano, např. teroristický útok v USA v New Yorku v roce 2001, a v některých zemích ne ojediněle.

Teroristické útoky jsou směřovány proti ženám a dětem, aby docházelo k psychickému narušení u jednotlivců, ale dále jsou směřovány proti lidem, kteří jsou mediálně známí, pro danou zemi mají svou důležitost, ale také jde o útok hromadný proti nespočtu obětí. *Teroristům jde především o moment překvapení, psychický nátlak, který vytvoří díky hrozbám o teroristickém útoku a mediální zviditelnění, které jim zajišťují hrozby a násilí na veřejnosti.*¹⁸

Motivů pro teroristické útoky je mnoho. Především však jde o politiku, politické ideologie - názory, postoje a hodnoty, ale také ideologie, které se týkají náboženské rozdílnosti, barvy pleti, národnosti aj. vnějším znakům. Je zde smyslem docílit změny v čem je zde nesouhlas, ale také jde zde důraz na zviditelnění, ukázat sílu a moc, kterou dřímají v rukou. Může zde být nahrazování si nezdarů z minulosti, získání finančních prostředků, území, hmotných věcí nebo zde není cílem mít prospěch, ale pouho pouhá radost z fyzického násilí, psychické újmy aj.

¹⁷ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 26

¹⁸ KRÁSNÁ, Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

Je mnoho druhů terorismu s kterými se můžeme setkat. Jde například o *pumové útoky, žhářství, únosy dopravních prostředků, atentáty, přepadání osob, únosy osob a braní rukojmí a ty nejpoužívanější, bombové útoky.*¹⁹

- **Náboženský extremismus**

Z hlediska historie lidé uctívali různé bohy, rozdílné víry a jsou těmto vírám a bohům bezmezně podřízeni. Postupem času však vznikají víry, které mohou mít pouze jednoho boha ke kterému se sklání a kterému věří, neexistuje pro ně jiný bůh.

Tyto skupiny věřících se mohou nazývat sekty. Jde o skupiny lidí, kteří jsou velmi lehce ovlivnitelní, věří každému slovu vůdce sekty, kterému bezmezně věří a ctí ho. Sekty jsou z tohoto důvodu velmi nebezpečné pro mladé lidi, kteří lehčeji uvěří slovu dospělého, který je snáze ovlivní svým názorem. Lidé v sektách racionálně neuvažují, jsou ohraničeni pomyslnými mantinely své víry a zaslepení v oblasti okolního světa.

Obecně se o sektách mnoho informací člověk nedozví, pokud v ní konkrétně nevystupuje. Veškeré vnitřní fungování, jednání navenek lze znát pouze z vnitřního zdroje nebo ze svého soukromého pohledu. V sektách jako v pravicově nebo levicově orientovaném extremismu, tak i zde jsou projevy extremistického chování a názory lidí ze sekty jsou na jednotlivé situace rozdílné od lidí, kteří v sektě nefigurují. V každé sektě, jak již bylo výše zmíněno, vystupuje jedna osoba v popředí, která má hlavní iniciativu a v rukou manipulaci jedinců v sektě. Tato osoba bývá většinou zakladatelem sekty.

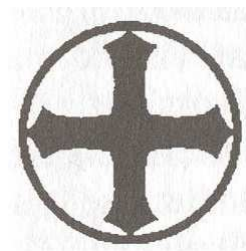
JUDr. Jan Chmelík definoval sektu takto : *sektu lze definovat jako organizovanou skupinu religiózně zaměřených lidí s dogmaticky nekonvenčními názory na úlohu a postavení člověka ve společnosti, založenými na kultu osobnosti, s výraznou psychickou manipulací osobnosti, zaměřené na rozložení osobní identity*

¹⁹CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str.28-29

*jednotlivce, vedoucí až k vytvoření duševního otroctví a absolutní závislosti na vůdci sekty.*²⁰

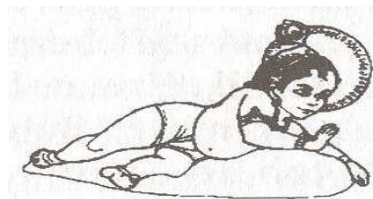
Náboženské sekty jsou rozděleny do jednotlivých směrů, které jsou od sebe odlišeny zejména jejich nebezpečností navenek, tedy proti společnosti či jejich nebezpečnost se týká pouze členů uvnitř sekty. Výčet, který je, viz níže, není úplný. Jde pouze o ty neznámější a o ty, které uvádí JUDr. Jan Chmelík ve své publikaci.²¹

HNUTÍ GRÁLU – „grálem se chápe kalich nebo jiná nádoba, kterou měl při sobě

Ježíš Kristus při poslední večeři a v které byla zachycena krev Ježíše při jeho ukřižování. Toto hnutí není nebezpečné jak pro příznivce, tak pro okolní lidi. Hnutí grálu vychází ze tří zákonů, které vycházejí z tělesnosti. Všechny vycházejí z myšlenek, jaké máme a můžeme mít.

HNUTÍ HARÉ KRŠNA – jde o jedno z indických náboženství, které vychází

z hinduismu. Vyznavači tohoto směru náboženského mají za úkol několikrát denně odcítovat modlitbu haré kršna.

IMANUELITÉ – u nás je to jedno z nejnebezpečnějších náboženství. Jde o jednu

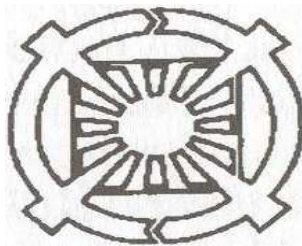

hlavní osobu „syna člověka“, který má ve svých rukou všechny životy imanuelitů. Docházelo k fyzickému a psychickému vyčerpání a k usmrcení z důvodu porušení náboženství a s tím související půst a převrácení režimu dne a noci

²⁰ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 41

²¹ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str.47-51

CÍRKEV SJEDNOCENÍ – jde o tzv. Moonovo hnutí. Základem je rodina, která je podnětem pro svět, který bude dokonalý. Manželství je na přání Moona a na jeho výběru podle fotografie muže a ženy ke sňatku, manželé se seznámí ve většině případů až v den svatby před oltářem.

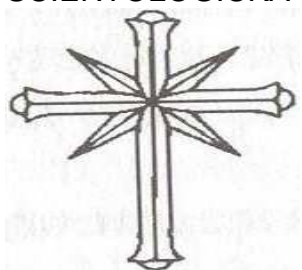
RODINA - jde zejména o sexuální prostituci. Dá se říci, že jde o plánovaný pohlavní styk s osobou, která je předem určená. Pokud došlo z jedné strany k odmítnutí sexuálního partnera, šlo o povrhování Ježíše. Do těchto sexuálních praktik byly začleňovány i nezletilé děti, kterým bylo i jen 5 – 6 let. Jde o velmi nebezpečné hnutí, spojení pohlavního styku a pornografie, kdy se mohlo jednat i o dětskou pornografii.

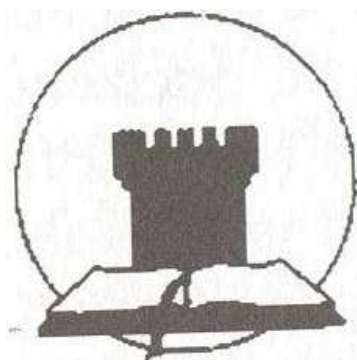
SATANISMUS – jde o velmi nebezpečné náboženství, které se vyznačuje svým opačným chápáním hodnot. Modlitby odřikávají pozpátku, symbolem jsou tři šestky „666“, kterým se také říká ďáblově číslo, nebo obrácený pentagram. Uctívají svého boha, kterému se říká satan a při náboženských obřadech dochází k používání drog a sexuálním zvrhlostem, které se odehrávají na oltáři. Mnohdy dojde i k obětím při obřadu. Zejména jde o oběti zvířat.

SCIENTOLOGICKÁ CÍRKEV – je brána jako náboženství, které ovšem nezískalo doposud registraci stát se oficiální církví. Tato církev věří v thétany, což je nehmátelná víra v každém člověku, která na sebe navazuje veškeré problémy. Díky thétany se dokáží lidé zbavit všech problémů, zbavit se tíže kterou v sobě drželi.

SVĚDKOVÉ JEHOVOVI – vyznačují se tím, že lpí na přesném znění bible. Neexistuje žádné vybočení od přesné formulace v bibli. Opět je zde viděn vůdce, kterého všichni ze sekty následují a plní jeho rozkazy. *Nebojí se i při obřadech*

přinést jako oběť své vlastní dítě, které je součástí pro přijímání krve pro boha jako projev úcty.“²²

- **Rasově motivovaný extremismus**

Označení rasově motivovaným extremismem se rozumí souhrn předsudků a postojů, které mají označovat skupinu lidí, kterou lze odlišit od jiných svými vnějšími znaky. Jako je např. barva pleti, ale jsou to i znaky v podobě typu života, rozdílnost vedení rodin a domácnosti. Může jít i o znaky a jednání, které jsou protiprávní, které mají sklon ke kriminalitě. Pokud se řekne rasismus v České republice, velkému počtu lidí se mihne hlavou, že rasismus se rovná Romové. Romská populace stojí velmi těsně při sobě, jelikož jde o rodinu. Pokud jde ale o styl života, je velmi těžká jejich sociace v jednotlivých státech. Z většiny pocházejí z bídy, mají problémy získat si práci nebo potřebné vzdělání díky prostředí z kterého pocházejí. Pokud se však stane, že některý jedinec se dokáže ve státě prosadit i přes veškeré překážky, většinou se odtrhne od rodiny a snaží se žít si vlastní život, který zapadá do běžné kultury daného státu.

Rasismus se ale netýká pouze Romů, ale jde i o imigranty jako takové. Bez rozdílu státního občanství, které si je v tomto směru rovné. Není zde, že by občany jednoho státu opovrhovali více než občany jiného státu. Je zde přesvědčení o nadřazení bílé rasy nad všemi ostatními. Rasismus je celosvětový problém. *Rasismus je často spojován s nacismem a také Germány a Árijci, kteří představují nejdokonalejší lidstvo, tzv. čistotu rasy.*²³ Činnost extremistů s rasovým podtextem je spjata s výhružkami, zastrašováním, s násilným a protizákonným chováním, psychickým nátlakem na jedince a dalším.

Tato silně rasistická ideologie se v druhé polovině dvacátého století do určité míry zjemnila a rozšířila do podoby tzv. xenofobie, tj. nedůvěry a odporu ke všemu novému, co přichází zvenčí, tedy i proti imigrantům a dalším osobám, které vycestují

²² KRÁSNÁ, Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

²³ KRÁSNÁ, Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

do zahraničí za prací.²⁴ V České republice je nejen projev rasismu, ale také jiný přístup k lidem, kteří nejsou přímo občany České republiky, z důvodu strachu, který vychází z neznámého člověka, neznámé kultury, a tedy nejde o strach pouze z ohledu barvy pleti, ale z něčeho nám cizího. Takový to rasismu není nijak zvlášť nebezpečný, pokud však jde pouze o soukromý názor, který si člověk utvoří sám pro sebe, aniž by jej referoval dále, navenek. Proto názor, který ventilujeme navenek je nebezpečný a z tohoto důvodu se může týkat i trestné činnosti v některých případech. Můžeme zde dát příklad v již zmíněném hnutí Skinheads, kdy jde o nesouhlasný projev navenek.

Rasistický extremismus nebo obecně extremismus není v celostátním měřítku velmi objemný.²⁵ Nelze jej však opomíjet, i když není v takovém širokém měřítku. Extremismus s rasovým podtextem je velmi nebezpečný pro společnost a pro rasově odlišné jedince, ale i pro jedince jiné národnosti apod. Jde především o trestné činy dle Trestního zákoníku. Rasově motivovanou trestnou činnost můžeme definovat jako společensky nebezpečné trestní jednání, kterým pachatel verbálně, graficky nebo „brachiálně“²⁶ útočí na rasově, národnostní, vyznáním nebo politickým přesvědčováním odlišné občany nebo potlačuje jejich zaručená práva a svobody pro jejich rasovou, etnickou, národnostní nebo náboženskou odlišnost.²⁷

Rasový extremismus stojí na verbálním projevu, který je především neslušného charakteru ve formě nadávek. Součástí rasového extremismu je také fyzické násilí a nonverbální komunikace pomocí symbolů a gest. Symboly vyjadřují své ztotožnění s rasovým extremismem a vyjadřují svou nesympatii a opovrhování vůči lidem jiné rasy, etnika apod. Některé z projevů jsou včetně agrese, poškozování veřejného a soukromého majetku a útoky proti lidem. Z hlediska rasového extremismu není důvod napadení na základě věku nebo pohlaví, ale jedná se o motivy národnostních rozdílů, náboženských, barvě pleti aj.

²⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 55

²⁵ KRÁSNÁ, Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

²⁶ Brachiální znamená uskutečňovaný, prováděný pažemi, rukou, přen. násilný, násilnický, hrubý.

²⁷ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 58

4.2. Symbolika extremismu²⁸

Symbolika extremismu má představovat odlišnost od většiny běžné společnosti. Jde o znaky, které mají symbolizovat jejich názory, ideály, ale také mohou symbolizovat určitou nespokojenost. Používání symbolů, jakožto písmen, se začalo používat kolem 3. století před Kristem. *Jedná se o runu, starobylé, germánské hláskové písmo.*²⁹ Pomocí písmen z runy byla vytvořena tzv. runová abeceda, která se používá i dnes v některých zemích a zvláště pak hnutí Skinheads jej používá. Jde zejména o hákový kříž, který je symbolem hnutí a je vytvořen z runové abecedy. Hnutí Skinheads používá i další symboliku, která vychází z runové abecedy. Za symboliku extremismu můžeme považovat také symboliku barev. Převážně jde o barvu černou, bílou a červenou. Více o symbolice bude pojednáno v nadcházející části diplomové práce.

*„Určité typy symbolů jsou z právního hlediska zakázané nebo alespoň omezené jejich používání.“*³⁰ Jde především o symboliku extremistických hnutí, tedy netýká se to symboliky, která je běžně používaná a nenaznačuje názory nebo cíle extremistických hnutí. Nejsou tedy zakázány symboly, které např. mají jednotlivé politické strany ve svém znaku apod..

Pro extremistická hnutí jsou tedy běžné symboly. Pokud však někdo nosí na oblečení nášivky některým ze znaků extremistických organizací, nelze jej stíhat jen proto, že má na sobě znak nebo symbol, ale může být stíhán za propagaci nebo za ztotožňování se s ním. Jsou tedy důležité různé právní aspekty, které musejí být dodrženy, aby docházelo k trestnému stíhání osoby, která se ztotožňuje s hnutím. Takovým jedním z nejznámějších symbolů může být například hákový kříž, který prezentuje minulý režim, německý NSDAP nebo neonacisty, kteří jej používají v dnešní době. *Jde o znak, který lze označit jako prvopočátek runového písma.*³¹

²⁸ Čerpáno především z literatury : KRÁSNÁ,Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

²⁹ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str.27

³⁰ KRÁSNÁ,Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

³¹ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14, str. 29

Například u řad hnutí skinheads vidíme nejen symboly jako písmo, znaky, nášivky a barvy, ale jde také o druh oblečení. Je velmi dobře známo, že značka oblečení Lonsdale je i když nepřímo charakteristickým znakem. Nelze však člověka stíhat pouze na základě druhu oblečení nebo střihu vlasů. Jde především o propagaci na veřejnosti a spáchání trestného činu v souvislosti se symbolismem a hnutím skinheads a jejich přesvědčením.

4.2.1. Základní výklad symbolů

Pro orientaci v následujícím textu práce jsou zde uvedeny některé pojmy.

Symbol - je konkrétní předmět sloužící k označení nějaké abstraktního pojmu.³² Typickými symboly jsou například číslice, barvy, abeceda, matematické značky, chemické aj., které se vyvinuly z dlouhého používání a tedy později už zvyku. Jde tedy o označení abstraktního pojmu, zkrácené nebo obrazné vyjádření daného jevu. Řada symbolů je převzata z řecké a římské mytologie, kdy každé božstvo mělo svůj vlastní symbol. Nejvíce symbolů však pochází z dob křesťanství, kdy hlavním symbolem byl kříž.³³ Symbolika křížů je zvlášť uvedena v dalších částech práce.

Emblém – je knižní znak, odznak nebo symbol.³⁴ Vyjadřuje také povahu, vlastnosti, příslušnost určité osoby, která takový emblém užívá nebo nosí. Za emblém můžeme také považovat cechovní a rodové erby a korouhve. Emblém jev dnešní době považován za synonymum symbolu.

Symbolika – jde o nauku o vzniku, tvorbě a významu symbolů a také o jejich nošení a užívání.³⁵ Za předchůdce symboliky můžeme považovat písmo egyptské, které představovalo božstva i mravní ideje. Mimo symboliku grafickou také existuje symbolika barev, která je především důležitá u hnutí Skinheads.

³² KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: SPN, 1994. 855 s. Odborné slovníky. ISBN 80-04-26059-4.

³³ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 40

³⁴ Prof. PhDr. Klimeš Lumír, CSc, *Slovník cizích slov*, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994

³⁵ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 27

Atribut – Jde o charakteristický znak nebo nezbytnou vlastnost pro určitou skupinu jevů nebo společenství lidí. Pokud jde o znaky, tak ty jsou charakteristické pro určitou skupinu lidí, kteří mají společnou ideu, způsob chování a jednání.³⁶

Runa – Jde o germánské písmo, které bylo nalezeno zejména v památkách v germánských kmenech, které byly především na území severských států.³⁷ Runové písmo bylo považováno za tajné písmo, které v pozdější době převzalo fašistické hnutí. Z runového písma se vytvořila v severských státech runová abeceda o 24 znacích. Později díky fašismu se tato abeceda také označovala jako tzv. „fulthark“.

Nejdříve se runová abeceda používala při písemném projevu z levé strany na pravou a na druhém řádku opačně pro získání větší tajnosti a jejího nerozluštění. Jak již bylo zmíněno, z runové abecedy se vytvořil tzv. „fulthark“, kdy šlo o symboly, které už i v sobě držely určité pojmy, znaky, slova nebo idee.

4.2.2. Základní rozdělení symboliky extremistických hnutí³⁸

- A – Symbolika se zjevným rasovým motivem
- B – Symbolika s latentním rasovým motivem
- C – Symbolika prostá rasového motivu

Do kategorie „A“ zástupných znaků se zjevným rasovým motivem jsou zařazeny všechny symboly, které mají v sobě rasovou tematiku. Jejich použití už mám samo znázorňovat jaký motiv v něm je obsažen a jaký má představovat. Už jeho použitím jde o trestný čin, pokud v něm je skryt účel jeho použití, tedy účel zastrašení nebo navození strachu. Jde o znaky, o kterých je obecně znám obsah jejich použití již z historie jeho vzniku. Jsou to znaky, které jsou celosvětově odmítané a které navozují na člověku pocit nebezpečí pro určité skupiny, proti kterým jsou určeny. Jedná se o znaky, které jsou v historii lidstva spojeny s rasovou,

³⁶ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., s

³⁷ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str.27

³⁸ Čerpáno především z literatury: CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str.56-100

národnostní a náboženskou diskriminací, které jsou spojovány s potlačováním základních práv a svobod občanů. Typickými znaky jsou fašistické symboly a emblémy.

Do kategorie „B“ znaků s latentním rasovým obsahem lze zahrnout všechny symboly, které jsou typické pro skupiny obyvatel, kdy jejich rasový, antisemitský, protidemokratický nebo protináboženský charakter není obecně znám. U tohoto druhu symbolů se těžko vyjadřuje jaký smysl nebo charakter má stanovovat a proti komu nebo čemu je směřován. Většinou ale samotná znak má více významů. Nevyjadřuje pouze jeden nesouhlas. U těchto znaků je důležité zjistit jejich záměr a zejména identifikaci osoby se skrytým významem a obsahem znaku.

Znaky skupiny „B“ mají vesměs stejné skupinové vlastnosti jako skupina „A“. Rozdíl mezi nimi je v míře obecného povědomí významu a charakteru znaku. Navenek, na rozdíl od skupiny „A“, nejsou zcela jednoznačně považovány za společensky závadné. Jejich obsah směřuje k potlačení lidských práv a svobod. Představiteli této skupiny jsou například hnutí B.H.S., která používá symboly typu keltský kříž aj.

Symbolika kategorie „C“ zástupných znaků je prostá rasového obsahu, motivu. Tyto znaky jsou jak v grafické podobě, tak i verbální nebo jiné podobě velmi často používány. Nelze jim však přiřkládat propagace rasismu, antisemitismu, fašismu, nacismu nebo jiného etnika, rasy, národnosti nebo náboženského vyznání. Jejich používání není z právního hlediska závadné, ale z morálního hlediska nejsou přípustná. Jsou zavrhovány společností z důvodu potlačování základních práv a svobod. Typickými představiteli svými slogany, nápisy jsou například skinheads, B.H.S., SHARP aj.

4.2.3. Symbolika barev

Typickými barvami pro hnutí skinheads jak jsem již zmínila, jsou barvy jako je červená, černá a bílá. Z historického hlediska jsou tyto barvy z dob, kdy vládl Hitler nebo jinak řečeno z hnutí fašistického.

Bílá barva je obecně známá jako barva čistoty, osvobození nebo svobody, míru nebo chladu, ale pro hnutí skinheads je bílá barva symbolem pro čistou rasu, za kterou se oni považují. Černá barva je opakem bílé barvy. Představuje především agresivitu, smrt, nebo formálnost a eleganci co se týče oděvu při vystupování na veřejnosti. Nakonec červená barva znázorňuje krev, ale také životní sílu, vlastní schopnosti nebo hodnoty, avšak pro hnutí skinheads představuje nenávist k lidem rozdílné rasy, „nečisté“, za kterou považují přistěhovalce a obecně národnostní menšiny. *Tyto tři druhy barev nalezneme téměř u všech hnutí s fašistickými sklony v podobě vlajek, symbolů, nášivek aj.*³⁹

4.2.4. Symbolika čísel

Hnutí skinheads, které má své myšlenky a směr života dán fašismem, nacismem nebo neonacismem, které jsou typické pro stoupence Adolfa Hitlera nebo pro lidi, kteří s ním sympatizují. Tato skupina lidí má pro své dorozumívání své zkratky, symboly obrázkovými, písmeny, ale také číslicemi. Nejvíce používanými číslicemi jsou dvojice čísel 14, 18 a 88.

14 – Číslo 14 znamená 14 slov v anglické větě: „We must secure the existence of our people and a future for white children“. (Autorem je David Lane z USA, který byl za své skutky odsouzen v roce 1985 na 190 let vězení.) Český překlad zní: „My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí“.

18 – Číslice vyobrazují písmena, která jsou v abecedě v pořadí na prvním a osmém místě. Jde tedy o písmena „A“ a „H“, které jsou zkratkami, začátečními písmeny nebo iniciály Adolfa Hitlera.

88 – Opět čísla vyobrazují písmena, která jsou v abecedě na osmých místech. Jde tedy o dvě písmena „H“. *Dvojice písmen „HH“ jsou zkratkami pro fašistický pozdrav „Heil Hitler“.*⁴⁰

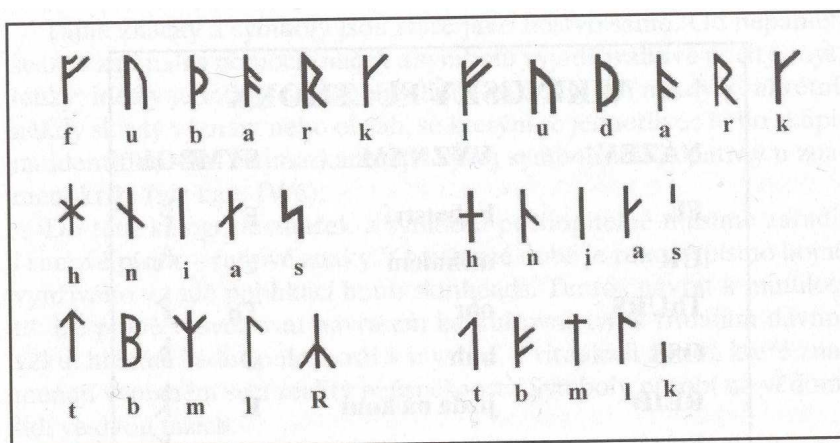
³⁹ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 36

⁴⁰ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 36

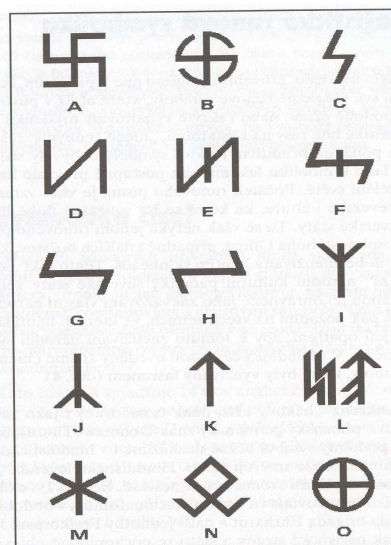
4.2.5. Fašistická runová symbolika⁴¹

V historii bylo již zmíněno, že runové písmo se používalo již dříve někdy kolem 3. století. Dříve se runová abeceda používala zcela běžně pro komunikaci za dob Keltů, ale postupem času jej převzalo hnutí skinheads a přetvořilo si jej podle svých potřeb.

Runové písmo

Postupem vývoje runové abecedy vznikl tzv. fulthark. Jde o znaky vycházející z runové abecedy, které si přisvojili fašisté. Každý znak představoval určitou ideologii fašismu. Zde je několik symbolů vycházejících z runy, které byly využívány fašismem, hnutím skinheads.

⁴¹Čerpáno především z literatury: CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 37-40

A: Hakenkreuz – neboli hákový kříž, kterému se také říká „svastika“. Původně se jednalo o pohanský germánský znak, který zobrazoval boha hromu. Velmi podobný znak, avšak s rameny kříže, které jsou směřovány na opačnou stranu, tedy vlevo, nalezneme u hinduistů, v jejich kultuře. Během 19. století se svastika začala používat jako symbol nacionalismu a během roku 1918, kdy jej přijala brigáda Ehrhardta jako symbol jednotek SS. Používána byla na uniformách jako nášivka nebo na výzbroji.

B: Sonnenrad – Byla to tzv. svastika slunečního kola, která představovala slunce. Stejně tak jako předchozí znak, tak i tento se stal symbolem a znakem nacismu.

C: Sig – Rune – neboli vítězství. Kolem roku 1932 zaměstnanec firmy, která vyráběla odznaky, vytvořil návrh, kde byly symboly Sig – runy jedna vedle druhé. Tím vytvořil „SS – Runnen“, které od té doby začaly používat veškeré nacistické organizace.

D: Ger – Rune – Stala se v nacistickém Německu symbolem společného ducha.

E: Wolfsangel – Byl označován také jako tzv. „vlčí hák“, protože to byl původně talisman, který měl od sebe odhánět vlky díky své síle, kterou v sobě měl. Fašismem byl považován za symbol svobody a nezávislosti z důvodu, že jej začali používat rolníci v 15. století, kteří nevěřili této pověře, proti žoldákům německých knížat při povstání. I z toho důvodu byl později považován fašistickou diktaturou za symbol svobody a nezávislosti.

F: Varianta „E“ – jde o sraženou verzi Wolfsangel s hákovými rameny. Tento symbol nosili příslušníci NSDAP (= Německá nacionálněsocialistická dělnická strana), později jej převzala holandská SS.

G: Oper – Rune – Tento symbol zobrazoval sebeobětování a připomínala mučedníky z mnichovského puče v roce 1923. Tato runa se považovala za symbol úcty vojákům, kteří padli za ideály nacismu.

H: Eif – Rune – Tato runa představovala nadšení a horlivost. Byl to symbol pro přívržence SS, kteří splňovali osobní potřeby Adolfa Hitlera, ti museli být zvláště vybraných a řádně prověřených příslušníků. V roce 1929 jej nosil už i samotný Rudolf Hess.

I: Leben – Rune – Tzv. runa, který vyjadřovala život. Z runové abecedy jej přijala společnost SS Lebensborn, která pečovala o domy matek. Také se objevovala na dokumentech SS a hrobech, kde označovala datum narození.

J: Toten – Rune – neboli runa smrti. Symbolizovala smrt a byla používána na dokumentech a na hrobech, kde udávala datum úmrtí.

K: Tyr – Rune – Byla symbolem boha války. Také se o ni mluvilo jako o runě bitvy nebo vůdce. Byla používána jednotkami SS jako označení hrobů místo křesťanského kříže a později byla používána pro označení specialistů náborového a výcvikového oddělení SS.

L: Heilszeichen – Byla to tzv. runa prosperity, která představovala nejen úspěch, ale i štěstí. Velmi často se objevila na prstenu SS, který měl na sobě umrlčí lebku.

M: Hagall – Rune – Byla považována v nacistické filozofii za neotřesitelnou věrnost, která byla základem pro splnění stát se příslušníkem SS. Tato neomezená věrnost byla očekávána od všech. Tato runa byla používána především na svatebních uniformách nebo na výstroji, která byla určená pro ceremoniály.

N: Odal – Rune – Symbolizovala rodinu a příbuzenství, ale také čistotu rasy, která byla základem jejich hnutí. Byla to tedy runa používána jako odznak Rasového a osidlovacího úřadu SS.

O: Keltský kříž – V současné době jde o nejčastěji používaný runový symbol příznivců hnutí skinheads jako náhražky za svastiku. Tento symbol je spojení řeckého kříže a kruhu. Kříž v kruhu, který obvykle i přesahuje okraje kruhu, je znám již jako staroegyptský symbol slunce, budoucího života, a může do něj být vložen jakýkoliv jiný smysl. Sám o sobě nepředstavuje rasismus. Stal se však symbolem

řady skupin mládeže v celé Evropě, které mají svůj politický program, nebo spíše svou ideologii, která je silně rasistická a protinárodnostně orientovaná.

4.2.6. Symbolika křížů⁴²

Znamení kříže se používá zejména od 5. století. Je to jeden z nejrozšířenějších symbolů a nejstarších. Používal se původně pro označení cesty v římských katakombách a později byl využíván kříž na rakvích, sarkofázích a rituálních předmětech. Kříž byl ale také používán pro označení hrdelního trestu. Tento druh označení se používal v zemích jako je Asýrie, Persie aj., kdy došlo i k rozšíření do celého Středozeří.

V současné době je kříž používán v křesťanství pro označení vykonaných nespravedlivých trestů a dále jej používají různé náboženské sekty. Symboly kříže se začali zneužívat ve 20. století jako symboly protiprávní, rasistické a etnické. Docházelo ke zneužívání buddhistické svastiky německými nacisty, jako symbolu násilí, etnických a národnostních čistek ve střední Evropě. Adolf Hitler chtěl použít jednoznačný symbol na oko, který však v sobě bude skrývat nejednoznačný obsah, který lze široce vykládat a použít jej ve všech souvislostech.

Od konce 2. světové války došlo k zákazu používání hákového kříže tzv. norimberským tribunálem v roce 1945. Veškeré používání hákového kříže bylo pod hrozbou uložení trestu. Od té doby se začal hákový kříž zaměňovat za jiné podoby symbolů se stejným smyslem používání. Za záměnu hákového kříže byl používán keltský kříž. Extremistické skupiny se inspirovaly zejména starogerámskou a keltskou symbolikou. Některé druhy křížů se tedy objevily jako symbol fašismu a je to tedy:

Toulonský kříž – Využívají jej fašisté jako svůj symbol ve Španělsku. V České republice se s nimi moc nesetkáváme. Jde spíše o vzácnost a příznivci hnutí skinheads zatím není užíván. Navíc se jedná o symbol vysoce postaveného a zasloužilého člena tohoto hnutí.

⁴² Čerpáno především z literatury: CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8., str. 40-45

Perličkový kříž, Jeruzalémský kříž – jsou symboly rakouských katolických fašistů. V hnutí skinheads u nás je používán na jižní Moravě. V Rakousku jde o zakázaný symbol, a pokud jej někdo použije, bude přísně potrestán.

Dvojitý kříž – Byl využíván jako symbol útvaru Waffen – SS (= zbraní SS). V současnosti jej používá hnutí skinheads, které působí především v severních Čechách a na severní Moravě.

Burgundský kříž – Byl viděn a používán fašisty z Francie, Belgie a Španělska. Dnes je využíván jako symbol hnutí skinheads v Plzni, Praze a Liberci.

Hákový kříž – jde o obecný symbol fašismu, který používají příznivci hnutí skinheads na celém světě. Je zřejmé, že ramena kříže jsou otočena doleva. Původní otočení ramen doprava byla svastika. Byl to typický symbol fašistického Německa. Všechny ostatní kříže prozatím nejsou využívány hnutím skinheads.⁴³

⁴³ KRÁSNÁ, Zuzana. Židovská otázka a extremismus. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková

5. Právní aspekty extremismu

Jedním ze znaků extremismu je rozšiřování ideologií nejen pomocí násilí, ale i pomocí letáků, článků v časopisech, hlásáním na veřejných místech apod. Tyto aktivity mají za úkol destabilizaci demokratického státu a nedodržování základních lidských práv a svobod. Jednou z možných řešení a ochrany před tímto stavem jsou přijaty Trestní zákoník spolu s Listinou základních práv a svobod, Ústavou České republiky a ústavními zákony.

Předmětem trestního práva je ochrana práv občanů České republiky na základě uskutečněného trestného činu. Nejčastějšími trestnými činy s extremistickým podtextem jsou činy mířené proti životu a zdraví, lidskosti a násilí proti skupině obyvatel. K jednotlivým trestným činům musí být jednotlivý pachatelé, tedy trestní stíhání nemůže být mířeno proti celé skupině. Dále musí být zjištěno, že pachatel naplnil znaky skutkové podstaty spáchaného trestného činu a zároveň byly naplněny materiální a formální znaky trestného činu. Bez těchto znaků nemůže být vedeno trestní stíhání na pachatele.

Česká republika je vázána několika mezinárodními smlouvami, které mají řešit otázku rasového trestného činu. Jde o Úmluvu o odstranění všech forem rasové diskriminace, Mezinárodní úmluva o potlačení a trestání zločinu apartheidu a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech.

5.1. Přestupky

Extremisté se dopouštějí deliktů. Jedná se o nezákonné jednání různé síly od přestupků až po trestné činy. Jednání extremistů, které je méně závažné a tudíž méně nebezpečné pro společnost je kvalifikováno jako přestupek. Pokud však jde o jednání, které naplňuje veškeré materiální a formální znaky, jde o trestný čin, který naplňuje skutkovou podstatu jednotlivého trestného činu. Trestná činnost s extremistickým podtextem je protiprávní jednání, které naplňuje znaky přestupku

nebo trestného činu z pohnutky dle rasy, národnosti, náboženství nebo jiné pohnutky.

Zda-li se jedná o přešupek je specifikováno zákonem č. 200/1990 Sb., tedy ze Zákona o přešupcích. Zákon definuje přešupek v §2 a to takto :

(1) Přešupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přešupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů anebo trestný čin.

(2) Přešupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající nebo trvající útok na zájem chráněný tímto zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.⁴⁴

Odpovědnost za přešupek nastává i tehdy, když se porušuje zájem společnosti a při té příležitosti musí jít o úmyslné zavinění. Nedbalostním zaviněním je bráno takové jednání, kterého se pachatel dopustil a nevěděl, že jde o nezákonné jednání, i když to vědět měl. Nebo naopak věděl, že se může jednat o nezákonné jednání, ale spoléhal, že se tomu tak nestane. Úmyslné zavinění nastává, kdy pachatel chtěl nebo věděl, že se jedná o jednání, kterým ohrozil nebo porušil zájmy chráněné zákonem. Trestně odpovědná je osoba, která dnem porušení zákona dovršila patnácti let.

Extremisté se mohou dopustit těchto přešupků dle Zákona č. 200/1990 Sb., o přešupcích :⁴⁵

⁴⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přešupcích

⁴⁵ Zákon č. 200/1990 Sb., o přešupcích (§48, §49)

Dle §47 – přestupky proti veřejnému pořádku

Většinou je přestupek spojen s rušením nočního klidu. Může se jednat o výtržnosti, ničení veřejného majetku a prostranství. Je také spojeno s vandalismem, znečištění a zničení veřejně přístupného objektu. Ničení nebo přemístění dopravního značení nebo jeho změnění a pomalování, rozhazování odpadků z popelnic. Extremisté se často zviditelňují při sportovních utkání, tzv. diváckém násilí nebo na základě návštěvy sportovních podniků a nebo televizním záznamu sportovního utkání, které navštěvují se záměrem zviditelnění se. Přestupku se také týká chování, díky kterému dochází k znepřístupnění a zabránění cizího majetku nebo i opuštěného majetku, které není majetkem právě extremisty, který tento přestupek zavinil.

Dle §49 – přestupky proti občanskému soužití

Přestupku tohoto druhu se dopustí pachatel tehdy, kdy z nedbalosti ublíží jinému a přivodí mu zdravotní komplikace, jinému vyhrožuje, že bude na základě jeho výroku nespravedlivě obviněn z přestupku, že mu přivodí zdravotní újmu apod. Zvláště významné jsou přestupky proti jiné národnostní skupině nebo jedinci, jeho hanobení rasy a jiného etnika či jiného rasově motivovaného přestupku. Ve společnosti toto jednání je odsouzeníhodné a nepřístojné. Dle §49 se především jedná o přestupky druhu znemožnění výkonu práv z řad národnostních menšin nebo mu způsobí újmu z motivu národnostní menšiny, rasy, etniky, politického a náboženského vyznání, sociálního původu aj.

Dle §50 – přestupky proti majetku

Tento přestupek zastiňuje poškozování majetku jak veřejného, tak i soukromého. Nemusí jít ale pouze o poškozování majetku, ale i krádež, zničení majetku nebo svým jednáním o to pokoušel, když ve výsledku šlo o nezdařený pokus. Přestupku tohoto rázu se dopustí i osoba, která využívá pro svůj prospěch cizí majetek, dále nenahlásí na policii nalezený cizí majetek a nechá si jej ve svůj prospěch.

5.2. Trestné činy

Trestné činy jsou uváděny v Zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Zda-li se jedná o trestný čin se dozvíme z Trestního zákoníku, v kterém je definován trestný čin dle §13 takto :

(1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.

(2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.⁴⁶

V trestním řízení se vždy řeší konkrétní osoba, jedinec a ne extremistické hnutí. Trestná činnost je vždy dílem pachatele, jedince, ale může být součástí řízení i více pachatelů, nelze však do řízení vmísit celé extremistické hnutí jako jednotného pachatele. Pokud však jde o hnutí, které vzniklo na základě Zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, Zákona č. 424/1991 Sb., a je registrováno u ministerstva vnitra, může být na základě jeho protiprávního jednání zrušeno. Protiprávním jednáním je míněno chování, které míří proti demokratickému státu, jeho veřejnému pořádku nebo je porušena Listina základních práv a svobod.

Pachatelem trestného činu je dle §22 Trestního zákoníku :

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.

(2) Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepřičetnost, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala.⁴⁷

Nemusí ovšem jít pouze o pachatele, ale také o spolupachatele nebo účastníka trestného činu. Spolupachatelem je dle §23 Trestního zákoníku osoba,

⁴⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁴⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

kteřá spáchala trestný čin spolu s jiným pachatelem nebo pachateli. K této osobě se přistupuje stejně, jako kdyby spáchala trestný čin sama, odpovídá za trestný čin nerozdílně. Pokud jde o účastníka trestného činu, jde dle § 24 o osobu, která za prvé trestný čin řídila, byla organizátorem v jeho spáchání nebo za druhé byl osobou, který byl návodce v trestném činu, tedy nabádal ve spáchání trestného činu jinou osobu a za třetí jde o osobu, která dopomohla k trestnému činu buď pomocí střežení okolí při činu, opatřil prostředky, poradil apod. Tato osoba ne nazývá také pomocník.

Dle Trestního zákoníku však pachatel nemůže být souzen za trestný čin, pokud dnem spáchání trestného činu nedovršil patnáctého roku věku nebo v době spáchání činu byl nepřičetný. Jde o psychický stav, při kterém daná osoba nemůže své jednání ovládat nebo neví, že se jedná o protiprávní jednání.

Příčinou trestných činů s extremistickým podtextem je díky jednotlivým ideologiím extremistických skupin, ale může jít i o projevy vandalství nebo výtržnictví či za účelem peněžitého zisku. Jde o ty nejzávažnější trestné činy, které jsou způsobeny díky extremistickému chování a jejich ideologiemi, které jsou velmi nebezpečné. Extremisté obhajují své ideologie stůj co stůj, neberou ohledy na okolí a přímočaře si jdou za svým cílem.

Pokud jde o projevy vandalismu a výtržnictví, těchto činů se většinou zúčastňují osoby ojedinele. Především jde o mladé lidi, kteří mají touhu zkusit něco nezákonného. Součástí pochodů, demonstrací nebo zvláště na sportovních utkání mají mladí lidé možnost udělat něco nezákonného aniž by někdo zjistil jejich identitu, jelikož se vyzbrojí kuklou nebo kapucí od mikin a bund, čepic, které si nasadí do čela apod. Ve výtržnictví a vandalismu se jedná o hromadné ničení čehokoliv co jim stojí v cestě. Může se jednat o odpadkové koše, dopravní značky, výkladní skříně, židovské hřbitovy apod. Tyto projevy vandalismu a výtržnictví jsou ve větší míře mířené náhodně, ale může jít i o předem určené cíle. Tyto činy jsou mladými lidmi učiněny z důvodu, aby dokázali okolí, že za něco stojí a že by si je měli ostatní vážit a ctít ho.

5.3. Právní aspekty rasově motivovaného extremismu

Rasově motivovaný extremismus ze strany jedince nebo skupiny je zavrženíhodné. Společnost musí tento druh extremismu řešit a nenechat jej být, že se tato otázka vyřeší sama. Je potřeba, aby docházelo k prevencím a koncepcím, které by zajistily, že k rasově motivovanému extremismu bude docházet co nejméně.

• Trestní činy proti životu a zdraví

Tyto trestné činy představují viditelné počiny a jejich následky ze strany extremistických skupin. Tyto trestné činy páchají z důvodu jejich ideologie, jejich cílů a přesvědčení o správnosti. Tyto trestné činy jsou páchány na občany jiné rasy, náboženského vyznání, barvy pleti aj. znaků, s kterými extremisti nesouhlasí a jsou přesvědčeni o jejich nesprávnosti a o tom, že tito lidé nepatří mezi ně ani jiné občany daného státu.

Tuto skupinu trestných činů nalezneme v Trestním zákoníku a to v §140-147 a dále v § 149 a §158. Tato skupina trestných činů spadá mezi ty nejčastěji se objevující. Zvláště pak ublížení na zdraví nebo rvačka. Samozřejmě je zde i jedno z těch nejzávažnějších trestných činů, a to je vražda a zabití, které jsou uvedeny v §140 a §141 Trestního zákoníku.

• Trestné činy narušující soužití lidí

Tyto druhy trestných činů jsou obsaženy v §352-356 Trestního zákoníku.

Tento druh trestné činnosti v rámci extremismu má zesilující tendenci v období, kdy dochází k sociálním krizím a také finančním krizím. Jde tedy o situaci, kdy společnost je v určitém zeslabení. Trestné činy, které narušují soužití lidí je jedna z aktivit, která je velmi nebezpečná pro celou společnost. Je ale velmi obtížné tento druh trestného činu, když vcelku odpovídá trestnému činu dle Trestního zákoníku někomu dokázat. V realitě trestný čin spáchán byl, ale nelze jej postihnout, jde o velmi obtížné dokazování, jelikož extremistická skupina má své vnitřní předpisy, zákony a pravidla dle kterých žijí a dodržují je a na základě jich skupina drží při sobě a tvrdí opak. Tedy aby se jevům předcházelo, musela by se věc řešit participativně.

§352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci - je trestným činem, kterého se dopustí osoba, která vyhrožuje skupině obyvatelů usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu.⁴⁸ Dopuštění takto vedeného trestného činu může být i podněcováno rasou, národností, náboženským vyznáním nebo politickým názorem.

§353 a §354 Nebezpečné vyhrožování a pronásledování – je trestným činem, kdy jiný vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu.⁴⁹ Pachatel se obrací přímo na jednotlivce s výhrůzkami, které mu mohou být doručeny osobně, tedy ústně nebo zprostředkovaně přes listiny nebo pomocí vzkazu na viditelném místě. Daného jedince a jeho blízké takto vedený trestní čin omezuje v jeho soukromém životě.

§355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny - v takto vedeném trestném činu jde o veřejné hanobení národa, jeho jazyka, některou rasu nebo etnickou skupinu.⁵⁰ Tyto trestné činy jsou především bez násilí, fyzického kontaktu, ale dochází k němu pomocí tisku, internetu, ústního projevu aj. Je však velmi těžké dokazování takového trestného činu. Především se využívají zvukové a filmové záznamy, letáky nebo fotodokumentace.

§356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod – tohoto trestného činu se dopustí osoba, která veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků.⁵¹ Stejně bude potrestaná i osoba, která se s touto osobou spojila a taktéž pokud by se tyto osoby dopustily tohoto trestného činu pomocí filmu, rozhlasu, televizí, tisku apod. Dále se stejného trestného činu dopustí, pokud jej spáchá ve skupině, v organizaci nebo sdružení, které diskriminuje, má určitou nenávist k etnickým a jiným skupinám nebo je násilné proti těmto skupinám. S tímto je i úzce spjat § 404 Trestního zákoníku- založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka a § 404 Trestního zákoníku- projev sympatií k hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka.

⁴⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁴⁹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁵⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁵¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

• Trestné činy proti lidskosti

Trestné činy této skutkové podstaty jsou především zakotveny v §400-405 Trestního zákoníku.

Je třeba zdůraznit, že se takto mířené trestné činy proti lidskosti především stávají v otevřené společnosti. Tím, že Česká republika je součástí Evropské unie, tak se to týká značného množství lidí, když nelze říct, že kdyby tato situace nastala v rámci České republiky nebyla by nebezpečná a nezasáhla by značně společnost. Ale v rámci Evropské unie jde o ohrožení vývoje společnosti v celkovém pojetí, pokud dochází k nelidskému chování, úplnému vymícení určité skupiny lidí na základě jejich rasy, etnika apod.

§400 Genocidium - *kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí⁵² dostane do takových životních podmínek, kterými mají docílit k úplnému či částečnému vymizení takové to skupiny lidí. Dále se jedná o zamezení porodů dětí skupin lidí, proti které jsou útoky mířené.*

§401 Útok proti lidskosti – úzce souvisí s §400 Trestního zákoníku a je rozšířen o sexuální násilí, mučení, vraždy a dalšími činy, které jsou uvedeny v Trestním zákoníku tohoto paragrafu. Jde o zneuctění lidské důstojnosti, zničení váhy sebe sama, rozložení psychiky jedince a její narušení. Jde o pocity méněcennosti, snížení se k někomu druhému nebo usmrcení jeho samotného jak v následku mučení tak i vraždy.

§402 Apartheid a diskriminace skupiny lidí – apartheid znamená oddělení nebo odloučení, tzv. rasovou segregaci a diskriminaci lidí. Jde tedy o rozdělení určité skupiny lidí za účelem jejich zničení nebo rozdrobení. Aby nedocházelo k soustředování velkého počtu etnika na jednom území.

§403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka – daného trestného činu se nemusí dopouštět pouze hnutí pravicově založené, jako jsou např. zastánci Skinheads aj., ale může jít i osoby, které

⁵² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

sympatizují s tímto hnutím nebo se jej veřejně zastává a propaguje jej na veřejnosti. Může jít jak o tiskoviny, tak i jiná média, koncerty a projevy, kterými propagují omezování práv a svobod jedinců. Může se jednat i o rasovou, náboženskou, národnostní a etnickou nevraživost. Osoba, která se podílí na propagaci hnutí materiálně, tedy finančními prostředky, i morálně se i tak dopustí trestného činu podle §403 Trestního zákoníku.

§404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka – s výše uvedeným § 403 úzce souvisí i §404, kdy jde o veřejný projev sympatií k extremistickým skupinám. Může jít o jedince, který na základě jeho sympatií se veřejně přiznává, že sdílí smýšlení nějaké extremistické skupiny. Jde o projev ústní, ale může jít i o projev na základě symbolů, které má na viditelných místech, např. na oblečení nebo se může připojit k demonstracím, extremistickým pochodům aj.

§405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia – pachatelem trestného činu dle §405 Trestního zákoníku je ten, *kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo jiné zločiny nacistů a komunistů proti lidskosti.*⁵³

5.4. Právní aspekty terorismu

Teroristické útoky jsou jedny z nejnebezpečnějších projevů extremismu. Teroristé utvářejí své soukromé skupiny v kterých velmi úzce mezi sebou spolupracují, jsou vysoce výkonní a organizovaní. Žádná akce není nepřipravená do detailů, jde o velmi pečlivé přípravy, které mají i náhradní řešení pro všechny situace, které mohou nastat. Při teroristických útocích se velmi často pracuje s trhavinami a výbušninami. *Pro teroristické akce je typické, že bývají předem extremisty oznámeny s více či méně určenou lokalitou spáchání nebo se teroristé k teroristické akci přihlásí dodatečně.*⁵⁴ Teroristické útoky značně dezorientují společnost, je pro ně velmi nebezpečný a zvláště pak pro společnost jiné rasy, etnika,

⁵³ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁵⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7.

kultury, náboženství apod. Teroristické útoky velmi zatěžují po finanční stránce jednotlivé státy, jelikož jsou velmi drahé a zatěžují tak hospodářskou stránku státu, kde se terorismus objevuje nejvíce. Jde především o země jako je Velká Británie, Francie nebo Spojené státy americké. Zde zákazy terorismu nestačí, musí být osvěta ve společnosti. Jde o kulturní vyspělost a vzdělanost, která se šíří, aby k ní docházelo v co nejkratší době.

Po právní stránce lze říci, že veškeré možné trestné činy uvedeny v právních aspektech rasově motivovaného extremismu lze použít i jako trestné činy spojené s terorismem. Avšak i zde jsou trestné činy přímo spojené s terorismem, které jsou uvedené v Trestním zákoníku. Jde především o trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci. Trestné činy skutkové podstaty v terorismu nalezneme také v §290-292, §309-322, §361-363, §406-417 Trestního zákoníku. Zakotvení ustanovení ohledně samostatné skutkové podstaty trestného činu je spojena s událostí, která se stala 11. září roku 2001, kdy došlo k teroristickému útoku v USA v New Yorku.

- **Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci**

Veškeré činy jsou za účelem rozvrácení, změnění a zničení ústavního pořádku ve státě, proti kterému je útok směřován. Cílem těchto trestných činů je rozdrobení státu, zničení obrany, samostatnosti a celistvosti státu. Veškeré teroristické útoky musí projít řádným šetřením kdo za ním stojí, co je jeho cílem a důvodem jeho útoku. Takovým to šetřením musí projít i útoky, které jsou prozatím ve fázi přípravy. Teroristickým útokem tedy není pouze útok, ale i příprava, nebo skladování zbraní, bomb, únos i ohrožení na životu a zdraví. Především se ale však jedná o vlastizrada, rozvrácení republiky, teroristický útok, teror nebo sabotáž. Tyto problémy řeší zákon, především pak §309-314. Blíže viz nadcházející text.

§309 Vlastizrada – Pokud by trestný čin rozvrácení republiky spáchala osoba, která je občanem České republiky spolu s další osobou, která není občanem České republiky, tak by spáchala trestný čin vlastizrady. Zde je i příprava trestná. Co je přesněji trestný čin rozvrácení republiky je vysvětleno viz níže.

§310 Rozvracení republiky - Kvalifikovaná skutková podstata⁵⁵ trestného činu rozvracení republiky je tehdy, kdy osoba, která je součástí organizované skupiny, která má za cíl rozvracení státu zevnitř. Tedy jde o rozklad ústavnosti státu, rozdrobenost státu, zabere si skupina pro sebe určité území nebo způsobí škodu takového rozsahu, že závažným způsobem ohrozí postavení České republiky vůči ostatním státům. Tento trestný čin může být spáchán jak pro silně stojící stát, tak i pro stát, který je v ohrožení nebo je ve válečném stavu.

§311 Teroristický útok - Teroristického útoku se dopustí osoba nebo skupina, která oslabí nebo poškodí strukturu České republiky z hlediska sociálního, obrany, politiky, území nebo hospodářského. Teroristickým útokem je i míněno chování skupiny nebo jedince, které zastraší obyvatelstvo České republiky nebo jej ohrozí na životě a zdraví, usmrtí jej, využijí jeho osoby jako rukojmího nebo jej unesou z důvodu, že chtějí vyjednávat ohledně výkupného, které nemusí být pouze finanční, ale může jít také o požadavky na stranu státu ohledně politických otázek, územních aj.

Dále se jedná o teroristický útok pokud se jedná o poškození ve větší míře např. telekomunikačních spojení, dopravních komunikacích, energetické a vodové zásoby a služby, poškození zdravotních zařízení a veškeré jiné možné škody na úkor lidských životů, zdraví a přežití.

Ovšem ale ty nejvíce využívané teroristické útoky mají co dočinění s letadlem či jiným dopravním prostředkem. Teroristé se zmocní dopravního prostředku nebo letadla za účelem únosu neurčité skupiny lidí pod pohrůzkou státu nebo státním orgánům, že pokud nebudou vyplněny jejich požadavky nebo nebude stát spolupracovat, tak dojde k usmrcení lidí, kteří jsou zajati či uneseni v leteckém či dopravním prostředku. Bohužel jsou i případy, kdy teroristé nemají za cíl vyjednávání, ale jejich jediným cílem je zničit důležitou administrativní budovu, sídlo státníků, usmrcení většího počtu lidí nebo ublížení na zdraví.

Tím zásadním teroristickým útokem ve světě byl útok v roce 2001 v USA v New Yorku. To velmi zasadilo silnou ránu ve všech státech v USA, ale i v Evropě. Dále stojí za zmínku teroristický útok v roce 2005 v Londýně a v Rusku. V Londýně šlo o sérii bombových útoků. Tři z nich byly umístěny v metru a poslední čtvrtá byla

⁵⁵ skutková podstata znamená popis protiprávního jednání v zákoně s uvedením sankce za takový skutek

v jednom z patrových autobusů. Teroristický útok, který byl v roce v Rusku, se odehrál na moskevském letišti byly v tu dobu i dvě osoby ze Slovenské republiky.

Některé teroristické útoky se neobejdou bez různých druhů výbušnin, jako jsou jaderné bomby, biologické, chemické či jiné zbraně. Některé z bomb jsou použity na dálku a při některých terorista musí být v daný čas na určitém místě, který mu byl sdělen pomocí vůdce teroristické skupiny nebo hlavy státu, aby se obětoval pro svou zemi, tzv. sebevraždy.

§312 Teror - *kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.*⁵⁶

§314 Sabotáž - Jde o lidskou činnost, která je velmi utajovaná, díky které má dojít k úmyslnému záškodnictví, nebo-li sabotáži. Míní se tím i úmyslné poškození věci, které jsou důležité pro funkčnost pro denní potřeby, jako jsou přerušení telefonních vedení, pitné vody, elektrického vedení, pozemních komunikací nebo zničení přístupových cest do špatně dostupných míst, kdy je zapotřebí např. mostu. Lidé, kteří sabotáž vykonávají jsou nazýváni sabotéři nebo dnes také jako teroristé.

5.5. Právní aspekty náboženského extremismu

Víra a náboženství je chráněno v České republice pomocí Ústavy České republiky, zákona č.1/1993 Sb., a Listiny základních práv a svobod, zvláště pak:

čl. 15 odst. 1: *Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.*⁵⁷

⁵⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁵⁷ Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

čl. 16 odst. 1: *Každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu.*⁵⁸

čl. 16 odst. 4: *Výkon těchto práv může být omezen zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu veřejné bezpečnosti a pořádku, zdraví a mravnosti nebo práv a svobod druhých.*⁵⁹

Nedodržení těchto práv nebo porušení má za následek trestný čin dle zákona č. 40/2009 Sb., trestného zákoníku.

Náboženský extremismus, který je někdy spojován se sektářstvím má své specifické znaky. V každé ze sekt je jeden jedinec, který má obvykle vůdčí postavení v celé skupině. Ostatní k němu vzhlížejí, jakoby byl bohem. Jedině on v této skupině může rozhodovat, má tzv. *absolutistickou moc*.⁶⁰ Jedinec, který přichází jako nový člen sekty, musí přinést svou oběť, svou daň za to, že může vstoupit do sekty a být jejím členem, její součástí. Obvykle to jsou peněžité dary, ale může jít o movité dary nebo nemovité dary v podobě domu či bytu aj. Pro sektu jsou totiž stěžejní hmotné prostředky, majetek, cennosti a finanční prostředky. Například nemovitost potřebují pro své sídlo sekty, finanční prostředky na chod sekty a udržování nemovitosti a dále pro denní potřeby jako jsou potraviny a nápoje.

U Svědků Jehovových se objevuje trestný činy proti životu a zdraví. Se sektami jsou spojené i trestné činy hospodářské, kdy do podniků proniknou členové sekt, aby mohli ovlivňovat chod podniku a tím získat finanční prostředky. *Politické intriky, mocenské ambice, daňové úniky, podvody a další protispolečenské aktivity jsou typické pro řadu sekt.*⁶¹ K dalším z trestných činů, kterých se dopouštějí členové sekt se může jednat o §140- vražda, §187- pohlavní zneužití, §201- ohrožování

⁵⁸ Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁵⁹ Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁶⁰ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 51

⁶¹ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 52

výchovy dítěte, §205- krádež, §228- poškození cizí věci, §358- výtržnictví a mnoho dalších.

§187 Pohlavní zneužití - Jde o trestný čin skutkové podstaty v provedení soulože na osobě, která nedovršila patnácti let svého věku. Nelze říci, že musí jít o fyzický kontakt, tedy soulož, ale může jít i o formu pohlavního zneužití, které je nevhodné i z hlediska bez dotýkání.

§201 Ohrožování výchovy dítěte - Ohrožování výchovy dítěte se dopustí osoba, která zapříčiní u dítěte ohrožení jeho vývoje z hlediska mravního, citového nebo rozumového. Může jít o úmyslné ale i nedbalostní ohrožení. Jedním z případů může být, pokud rodič neposílá dítě do školy, kdy je školní docházka ze zákona povinná, dovolí dítěti zahálet a je zde pasivní chování vůči dítěti ze strany jednoho z rodičů nebo osoby, která má v péči nezletilé dítě. Z dalších případů, může být i umožnění vedení nemravného, nemorálního, trestného a sexuálního života. Dále nedodržení své rodičovské povinnosti postarat se o dítě, zajistit mu veškeré důležitou péči a hodnoty pro život, tedy má ze zákona zajistit vyživovací povinnost vůči dítěti.

§205 Krádež - V krádeži jde o neoprávněné přisvojení cizí věci nebo nějaké peněžité hodnoty. Krádeže se pachatel dopustí i pokud se cizí věci zmocní a způsobí na ni patrnou škodu, trestný čin spáchá vloupáním nebo si věc následně po krádeži uchová i pod pohrůžkou násilí nebo přímo násilím. Krádeže se pachatel dále dopustí, pokud ukradenou věc v té chvíli měl okradený při sobě. Zde je výčet jedněch z možných trestných činů ohledně přisvojení si cizí věci. Jsou ale i další případy přisvojení cizích věcí nebo peněžitých hodnot, jako je např. zpronevěra nebo podvod.

§228 Poškození cizí věci – Trestný čin poškození cizí věci je pachatelem učiněna zničením věci nebo jejím poškozením nebo se dále věc nemůže použít k činnosti jí určené. Může se jednat jak o zničení věci tak i majetku nemovitého. Jde například o nasprejování nemovitosti spreji, pomalování barvou nebo jinou látkou, zničení oken aj. dalších možných poškození a zničení majetku cizí osoby.

§358 Výtržnictví - Výtržnictví jako takové lze popsat, že jde o nějakou hrubou neslušnost nebo výtržnost, která je ze strany pachatele vykonána na veřejnosti, tedy místě volně veřejnosti přístupném nebo je konána veřejně. Výtržností jsou např. nadávky na veřejnosti směřované vůči nějaké osobě, napadení osoby, ničení historické nebo kulturní památky, hanobení hrobů a další.

*Objasnění trestné činnosti páchané v souvislosti s psychickou manipulací a psychickým násilím je velmi složité.*⁶² Z tohoto hlediska není možné předpokládat, že pachatel bude spolupracovat při vyšetřování trestného činu, který způsobil on sám nebo člen ze sekty v které on sám vystupuje nebo dokonce poškozený, který by byl v situaci jako pachatel a v té by udělal to samé nebo byl alespoň souhlasil s tímto jednáním. Vyšetřování trestného činu bývá na popud někoho blízkého z rodiny, lidí, kteří nesympatizují se sektou nebo přátel jednoho ze členů sekty. Pro zjišťování skutkové podstaty trestného činu je velmi důležité znát psychický stav pachatele. Psychický stav je zjištěn pomocí znaleckých posudků, zvláště pak z *oboru psychologie a psychiatrie*.⁶³

⁶² CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 52

⁶³ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 64

6. Sociální aspekty extremismu

Extremismus v úplných začátcích jeho projevu neměl žádná pravidla. Šlo o spontánní chování, které dřímalo z xenofobie nebo ze strachu. Jednání člena extremistické skupiny z důvodu rasové, etnické, náboženské a sociální nesnášenlivosti je zaměřeno proti lidem, kteří těmto jim odlišným skupinám patří. Jsou bráni jako lidé, kteří zde nemají co dělat, nepatří do jejich kultury, jsou oproti nim něčím rozdílní jak už barvou pleti, národností aj.

V rozsáhlejší formě extremismu už nejde o spontánní chování, ale o přesně vymezené a cílevědomé chování, které má zaručit změnu ve společnosti nebo v politice. Dochází ke spojování členů a jedinců, kteří mají stejný cíl a záměr ve prospěch jejich víry a názorů. K dosažení cílů využívají veškerých možných prostředků, pohrdají zákony a jdou si tvrdě za svým cílem. Vrcholem extremismu může být i samotné vytvoření politické strany a tím i změny uvnitř státu, které mohou nastat ve prospěch ideologie dané politické strany s extremistickými úmysly.

Součástí společnosti jsou i různé názory. Ve společnosti je určitá část, která sympatizuje s extremistickými názory, přiklání se k nim a snaží se tyto názory prosazovat. To není pro stabilitu společnosti a státu tak zásadní, jako když veřejnost vůbec nevnímá tuto situaci, je nečinná nebo přímo s ním sympatizuje. Tím vznikne volné pole působnosti extremistům a možné proniknutí do politiky a destabilizace státu je nevyhnutelná.

V dnešní době veřejnost bere romskou otázku a otázku migrace jako věc, která je neřešená. Jde o otázku stále se opakující a stát se ji nijak zvlášť nezabývá. Zvyšuje se kriminalita, narůstá počet peněžitých dávek, zvyšuje se počet nezaměstnaných. Jde o problematiku, s kterou veřejnost nesouhlasí a díky nečinnosti ze strany státu tím tiše narůstají sympatie k pravicovému extremismu. Z tohoto hlediska nemůžeme hledět na extremismus jako takový, ale jedná se o sociální otázku, která se týká kriminality, peněžitých dávek a imigrace.

Největší nebezpečí, které je ze všech sekt a jiných extremistických skupin zřejmé, je nebezpečí pro děti, které v prostředí vyrůstají. Působením sekty a extremistické skupiny na mladého člověka má nedozírné společenské, psychické,

ale i zdravotní důsledky.⁶⁴ Mladý člověk je nejohroženější také z důvodu, že nemá vlastní rodinu, majetek a tudíž se nemusí bát, že by něco ztratil, ale jde zde z jeho pohledu spíše možnost něco získat. Jde jak o přátele, tak lidi, kteří mu rozumí, vyslechnou jej, chápou jej atd. Zvláště jsou pak ve věku, kdy vše řeší tzv. horkou hlavou, přímočaře, aniž by přemýšleli nad důsledky jejich chování a činů.

Možné důsledky, které umožňují vznik extremismu u mládeže, ale nejen u ní je společnost a její stav, dále má na něm velký podíl rodina, přátelé, škola, trávení volného času. Velký vliv na ně má i psychika jedince, jeho duševní vyzrálost, rodinné zázemí a sociální prostředí. Dalšími jevy, které ovlivňují jedince je kriminalita, televizní pořady, nedostatečná ochrana před okolními vlivy, nedostatečná prevence ochrany, aj.

Mladí lidé jsou ovlivněni na základě vnitřních a vnějších příčin. U vnitřních příčin se jedná přímo o danou osobu, psychika, biologické faktory a také pohlaví, kdy muži bývají drsnějšího charakteru, jsou po fyzické stránce na tom lépe než ženy. Pokud jde o vnější příčiny, jedná se o socializaci jedince, prostředí ve kterém žije a vyrůstá.

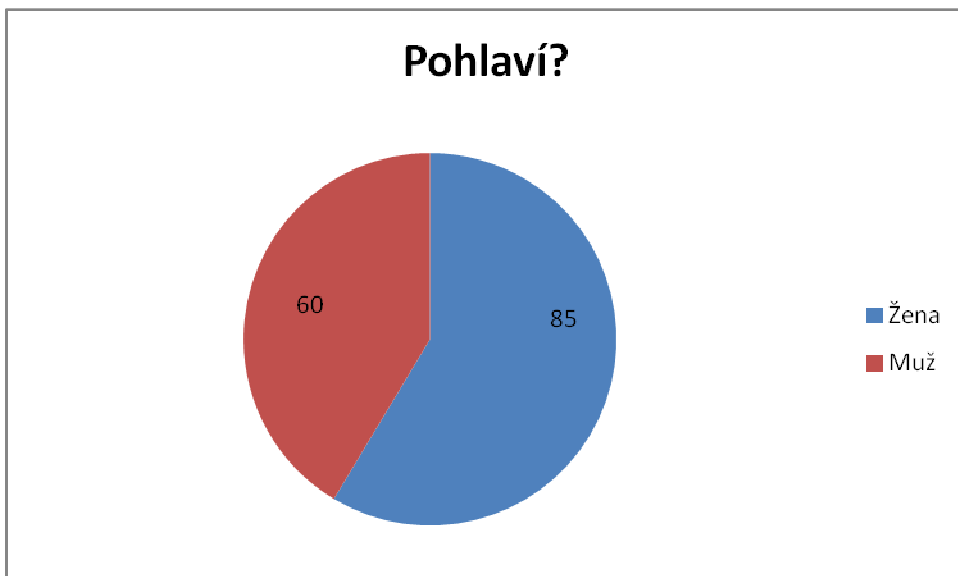
6.1. Obecný přehled o extremismu

Pro svou diplomovou práci jsem využila výzkumnou metodu a to takovou, že jsem vypracovala dotazník, který jsem pomocí internetových zdrojů zaslala studentům vysokých škol a zároveň umožnila vstup na vyplnění dotazníku i osobám mimo vysokých škol. Otázky jsou směřované tak, abych získala informace, zda-li respondenti mají obecný přehled o extremismu, extremistických scénách a dále jsou otázky směřovány na jejich názory a postoje na extremismus. V uvedených odpovědích dotázaných uvádím svůj vlastní přepis odpovědí, aby bylo docíleno srozumitelnosti a věcné odpovědi. I když dochází k přepisu, význam odpovědí však nebyl změněn.

⁶⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7., str. 52

Otázka č. 1 – Pohlaví

Otázka týkající se pohlaví je z důvodu odpovědí od muže či ženy, zda bude jedno z pohlaví převyšovat. Podle grafu více odpovídaly ženy.

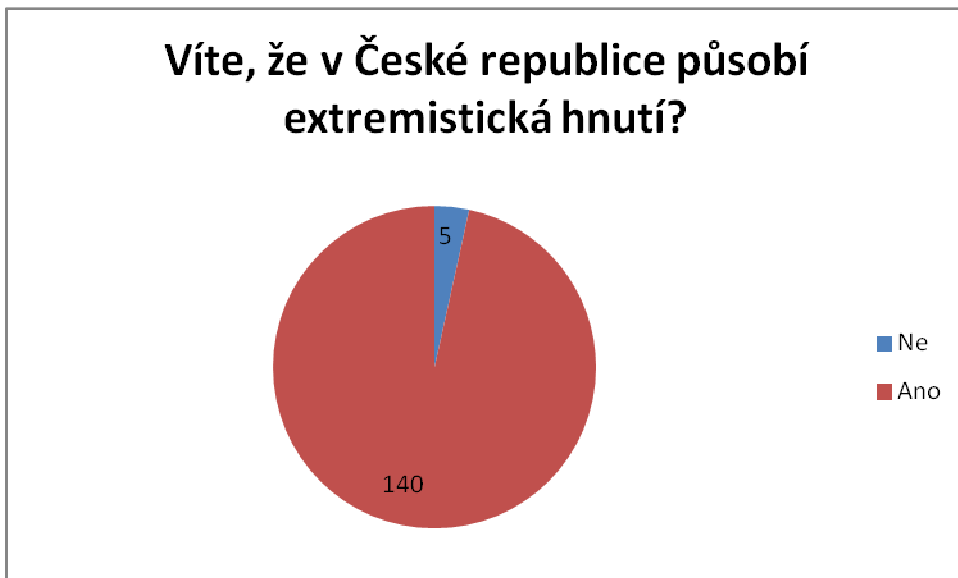
Otázka č. 2 – Věk

Odpovědi dle věkové kategorie jsou důležité, zda se vyjádří snadněji a ochotně spíše starší, než-li mladá generace. Dle grafu převyšuje věková hranice od 21 – 30 let. Myslím si, že věková hranice je tak nízká, jelikož tázanými byla spíše věková skupina, která patří mezi studenty vysoké školy.

Otázka č. 3 – Víte, že v České republice působí extremistická hnutí?

Na otázku jsem zadala přesně formulované odpovědi. Naprostá drtivá většina odpověděla na otázku kladně, tedy je známo, že v České republice působí extremistická hnutí.

Otázka č. 4 – Znáte některé z extremistických hnutí? Pokud ano, jaké?

Přibližně 1/3 dotázaných zcela nevěděla druhy a názvy extremistických hnutí, ale věděla, že existují. Jen je nedokázali konkrétně specifikovat. Zbylé 2/3 dotázaných odpověděla na otázku v průměru dva až tři názvy extremistických hnutí. Velmi byla opakována Dělnická strana, hnutí Skinheads, hnutí S.H.A.R.P., Svědci Jehovovi, Neonacisté, Anarchisté, Svaz mladých komunistů Československa a fašistická hnutí.

Otázka č. 5 – Víte co je cílem extremistických hnutí? Pokud ano, jaké znáte cíle?

Naprostá většina odpověděla na danou otázku, že každá skupina chce docílit jiných cílů. Většina však má za cíl na sebe upozornit, zviditelnit se, získat společenskou moc, pokoušejí se o změnu zákonů, propagace svých ideologií a názorů nelegální propagací nebo násilím, potlačování lidských práv, diskriminace apod.

Zde uvedu některé z odpovědí od respondentů:

-Demagogie co největšího počtu jedinců. V Některých případech sjednocení rozporuplností v jediný záměr a to je vyřešení stávajících problémů daného hnutí jakýmkoliv způsobem.

-Nespokojit se s kompromisy a nastolit nový řád plně odpovídající jejich představám.

-Obecně extremistické pravicové skupiny mají radikální názory, které čerpají z NSDAP. Pouze je modifikují na aktuální sociální problematiku jako jsou lokality s větším počtem Romů. Extremistické levicové skupiny se vidí s Stalinistické SSSR, kdy si pletou ideály hesel práce pro každého a rovnost se svobodou jedince.

-Cílem hnutí je revoluce, ať méně či více se každé hnutí snaží přesvědčit masu, že dosavadní systém v jejich zemi není optimální a je zapotřebí to změnit. Většina hnutí se zaměřují na určitou skupinu lidí, kterou viní z problematiky státu.

-Prosazování xenofobních myšlenek. Např. snaha o upřednostňování lidí bílé pleti, eliminace etnických menšin ze společnosti apod.

Pokud bych měl formulovat odpověď ze všech dotázaných, lze říci, že cílem je upozornit a prosadit své názory a myšlenky daného extremistického hnutí, které se většinou liší od většinového názoru společnosti. Tyto cíle jsou většinou radikální. Hnutí se tak snaží ovlivnit dění ve společnosti a získat také podíl na moci.

Otázka č. 6 – Jaká z extremistických skupin je dle vás nejpočetnější?

Odpovědi byly respondentům vypsány a měli vybrat jednu z možností. Cílem této otázky bylo zjištění, které z hnutí je nejrozšířenější dle veřejnosti.

Možné odpovědi byly: pravicové, levicové, náboženské a ekologické. Dle grafu viz níže přes polovinu dotázaných uvedlo, že dle jejich názoru je nejrozšířenějším extremistickým hnutím jsou pravicově orientované hnutí.

Otázka č. 7 – Setkal(a) jste se někdy osobně s některými projevy extremistických hnutí? Pokud ano, s jakými?

Otázka byla mířena z důvodu, zda-li byli respondenti přítomni nějakému projevu extremismu jako divák nebo proti kterému byl extremismus použit. Přibližně polovina se s projevy extremismu nikdy nesetkala nebo dle mého názoru nevěděla, že jde o projevy extremismu.

Někteří se setkali s extremismem pomocí přenosů na televizních stanicích, někteří byli přímo u dění pochodů neonacistů nebo při demonstracích nebo pomocí propagandy, která je formou letáčků, samolepek nebo slovním projevem.

Zde jsou některé z odpovědí dotazovaných:

- Setkal jsem se hlavně s urážkami a nadávkami na menšiny a také velmi často Hitlerovým pozdravem, kterým se zdravili nacisté za druhé světové války.

-Ano, setkal jsem se s hnutím Skinheads a při jejich pochodu proti romským spoluobčanům. V čele pochodu byli Skinheadi. Nijak zvlášť se neprojevovali rasisticky, spíše tak byli jen oblečení a měli celkem neurážející transparenty. Zřejmě byli poučeni o tom, co už je za hranicí zákona a co ne. Myslím, že v dnešní době se někteří extremisti umí ovládat taj, aby docílili svého aniž by to pro ně dopadlo nějak špatně.

-Stýkám se s ním bohužel každý den. Pravicový extremismus pomalu prorůstá do společnosti. Zdánlivě nenápadné narážky a útoky skrývající se pod zdánlivým vtipkáním, který generalizují určité skupiny žijící v České republice. Např. Vietnamci, Romové, Ukrajinci. Vnímám tento trend s obavami.

**Otázka č. 8 – Co podle vás vyznačují jednotlivé extremistické skupiny?-
Skinheads, Bohemia Hammer Skins, Punks aj., které znáte?**

Otázka byla směřována na respondenty tak, zda-li vědí, co určitá skupina vyjadřuje za postoje. Opět 1/3 z dotázaných neměla vůbec tušení, že takové skupiny vůbec existují, natož co konkrétně hnutí vyznačuje. Spíše rozlišují extremistické skupiny buď levicové nebo pravicové. Ovšem ti, kteří odpověděli kladně na otázku i v zásadě odpověděli správně, když některé odpovědi přímo neodpovídaly.

Zde jsou některé z odpovědí dotázaných:

-Bohemia Hammer Skins vyznačuje posílení „bílé rasy“ a Skinheads mají zamítavý postoj vůči jiným rasám.

-Skinheads - jedná se o extremistické hnutí vzniklé v 60. letech v UK, jejich cílem je potlačit rasismus a xenofobní předsudky, často podporovali afroamerickou kulturu.

-Bohemia Hammer Skins - extrémně pravicová strana prosazující fašistické myšlenky a názory,

- Punks - extrémně levicové hnutí za tzv. anarchii, tedy decentralizaci společnosti a její vlády na malé společenské fragmenty, které budou bez výjimky samosprávné

- Skinheads je původně ultrapravicová skupina, která při svém vzniku nebyla rasově nesnášenlivá, nicméně dneska se poměrně často spojuje s neonacisty. Původně snad šlo o ultrapravicové názory a dost často byli jejími členy Rowdies a Hooligans. BHS byla první neonacistická a skinheadská skupina na území ČR, měla by být už nefunkční a nahrazena jinými organizacemi. Punk má dost společného s anarchisty. Tuším, že to znamená něco ve smyslu vzdor, výtržník. Jejich záměrem je odpor ke konvencím, nacismu, rasismu, komunismu. Mě přijde, že protestují proti všemu.

Otázka č. 9 – Myslíte, že prosazování extremistických zájmů je v mezích zákona?

Smyslem položení této otázky bylo zjištění znalosti, zda některé projevy přesahují meze zákona. Naprostá většina dotázaných si myslí, že projevy extremistických skupin jsou nezákonné. Můžeme snad jen souhlasit, ale v dnešní době jsou extremisté vědomi postihů a snaží se své projevy mít v mezích zákona. Tedy nemají zákaz shromažďování, ale opět jen za určitých podmínek, které jsou uvedeny v zákoně. Pokud tyto podmínky nejsou splněny, jedná se o nedodržení zákona a vzniká postih.

**Otázka č. 10 - Myslíte si, že prosazování extremistických zájmů je správné?
Pokud ano, kterých?**

V této otázce se respondenti v odpovědích různí. Někteří hájí některé zájmy extremistických skupin, ale ne zcela všechny jejich cíle, pouze ty vybrané, kterých i oni sami zastávají ve svém soukromém smýšlení. Jsou tu ale také odpovědi, které přímo zamítají všechny zájmy extremistických skupin.

Zde jsou některé z odpovědí:

-Ano, je dobré, že se ve společnosti jedinci snaží projevit své názory a upozornit na myšlenky, které nejsou globální. Může to pomoci v řešení problémů atd. Samozřejmě ale není dobré, pokud se dané hnutí snaží prosadit svůj názor protiprávně např. využívá k tomu násilí.

- Jednoduše není. Žijeme v demokratickém uspořádání, které hájí naše Ústava. Jakékoliv projevy proti Základní listině práv a svobod a demokracii, kterou možno chápat jako duch zákonů je neakceptovatelná.

- Každý extremistický názor, který prosazuje samotnou svobodu člověka a rozšiřuje jeho celkovou množinu práv je dobrý. Např. jedna z myšlenek anarchistických hnutí na rozšíření přímé demokracie je přijatelný a prospěšný názor nebo potírání rasismu hnutím Skinheads.

- Myslím, že poslední dobou se extremistické projevy velmi zmírňují a dostávají se z hranice zákona na zákonem povolenou zónu. Jsou zřejmě více informovaní o možných následcích svého jednání a proto se snaží své jednání zmírňovat.

- Pouze spravedlnost proti protěžování cikánské komunity, která svým chováním a požitky vyvolává pocit rasismu u mnohých lidí, které to nikdy ani nenapadlo. Taktéž dvojitý metr při posuzování různých trestných činů, finančních, sociálních výhod, bez nutnosti pracovat, když spousta pracujících, nezaměstnaných a poctivých lidí nemá ani na slušné živobytí atd.

Otázka č.11 - Ztotožňujete se s některým z extremistických hnutí? Pokud ano, s kterým?

Na otázku přibližně 2/3 dotázaných odpovědělo záporně. Avšak někteří se v malé míře hlásí k pravicovému extremismus z hlediska romské národnosti. Nejsou přímo spjati s touto extremistickou skupinou, ale v tomto bodě souhlasí s extremisty pravicovými. A dále by se někteří ztotožnili s extremismem ekologickým, proti-islámskému hnutím, hnutí proti EU, hnutí proti komunismu, gay iniciativám apod.

Shrnula bych tuto otázku takto:

Hnutí které reagují na jiné hnutí například antifašistické. S tímto hnutím by někteří sympatizovali, ale jen v některých bodech a to v boji proti neonacismu a nacismu vůbec, ale nelíbí se jim extremismus jako takový. Už to slovo značí o tom, že je zapotřebí násilí k tomu, aby se dosáhlo požadovaného cíle. Pokud jde o ekologický extremismus, nikdo nemá právo na to zabíjet zvířata, zamořit ovzduší, znečistit vodu, vykácet lesy, zničit přírodu jen tak pro svoje obohacení.

Otázka č.12 - Ztotožňujete se s některými zájmy extremistických skupin? Pokud ano, s kterými?

Většina respondentů se neztotožňuje se zájmy extremistických skupin. Ale jsou zde i tací, kteří některých ze zájmu by přijali za vlastní. Jde např. o zavedení větší míry přímé demokracie, vytvoření více skutečně samosprávných jednotek, tedy by došlo tzv. decentralizaci moci, dále rozšíření svobody slova, absolutní potírání etnického, gendrového aj. rasismu. Dále jsou proti genocidě v jakékoliv podobě v lidské společnosti a nechtějí jakoukoliv nadřazenost rasy, pohlaví či jedince. Za další z problémů vidí neřešení problému ohledně nepřizpůsobivých, nepracujících, na dávkách dobře si žijících občanů České republiky.

Extremismus je tím nejvýznamnější problémem současného společenského vývoje, jelikož z dosavadních studií tohoto problému vychází, že mládež je tou nejohroženější skupinou ze strany extremismu. Jde o problém, který se v současné

době velmi neřeší a způsoby, které byly doposud využívány pro řešení tohoto problému nebyly účinné.

Dotazníkové šetření jsem zaměřila na mladou generaci, která je více spjatá s extremistickými skupinami díky věku, návštěvy mládeže na sportovních hudebních akcích atd. Nezahrnula jsem tedy všechnu společnost díky věku odpovídajících. Pokud by došlo k rozšíření skupin, které měly hodnotit současný stav extremismu, bylo by to nad rámec diplomové práce.

7. Závěr

Pro pochopení extremismu jako takového je nutné znát jednotlivé pojmy s ním související a jednotlivé druhy extremismu. Proto jsem se ve své práci zabývala jak jednotlivými pojmy, tak i historií vzniku extremistických hnutí u nás. Dále jsem ve své práci uvedla jednotlivé druhy současného extremismu a snažila jsem se vystihnout prostředky, kterých extremisté využívají pro dosažení svého cíle, svých názorů. Tuto část jsem doplnila o symboliku, která je součástí šíření extremismu.

Extremismus má své hlubší kořeny v minulosti, z čehož současní extremisté stále vycházejí a dále je modifikují. Ale i dnešní šíření extremismu prošlo vývojem, kdy se prosazuje díky svému dobře vypracovanému politickému programu, který zastihuje ty pravé zájmy extremistů. Extremisté využívají zákony, aby mohli fungovat legálně. Toto se děje z důvodů, že v České republice se němé skupiny extremistů registrují dle příslušných předpisů u Ministerstva vnitra České republiky a snaží se tedy o politický vývoj a politickou činnost, kterou směřují k dosažení cílů jich vlastních.

Extremistické skupiny nemají ve větší míře problém zajistit si pořádání „svých kulturních akcí“, které jen zastihují pravý smysl setkání. Tyto násilné akce jsou velmi dobře zorganizované a Policie České republiky je nemůže nijak zvlášť postihnout z důvodu, že jde o soukromou akci, která je podtržená dále tím, že je pořádána na soukromém pozemku.

Z praktické části mé diplomové práce vyplývá, že společnost má určité podvědomí o existenci extremismu, extremistických hnutí a skupin, ale většina nemá tušení blíže o jejich konkrétních cílech, přesvědčeních a názorech. Naprostá většina se s názory, cíly a myšlenkami extremistických skupin neztotožňuje, ale některé vybrané myšlenky by i za jistých podmínek přijaly. Jde např. o zavedení větší míry přímé demokracie, vytvoření více skutečně samosprávných jednotek, tedy by došlo tzv. decentralizaci moci, dále rozšíření svobody slova, absolutní potírání etnického, genderového aj. rasismu. Problematika extremismu je vždy silněji pocíťována ve společnosti se sociálními otřesy, sociální nerovností, které sebou nesou i velký počet nezaměstnaných mladých lidí apod.

Dotázaní mají více podvědomí o pravicových extremistických skupinách, konkrétně o hnutí Skinheads. Je to dáno tím, že jde o velmi popularizované hnutí díky masmédiím do kterých můžeme započítat jak rozhlas, noviny, ale zvláště v dnešní době internet. Bohužel z některých z těchto masmédií je patrné, že obraz nastalých událostí není objektivní a plně celistvé, jde pouze o útržky z celé události. Společnost si však na základě masmédií udělá svůj vlastní obraz a názor, který může být mylný. Bohužel média nejsou odpovědná za necelé nebo nepravdivé informace trestání.

Česká republika se snaží na základě mezinárodních smluv a dohod zabránit šíření extremismu, ochránit společnost před jejich vlivy a projevy rasismu, genocidy, xenofobii a dalším projevům extremistických skupin. Je tedy důležitá spíše prevence a kroky k utlačení extremistických projevů. Je zde tedy na okolí a na rodině, aby chránila své děti, potažmo mládež, která je v tomto ohledu tou nejvíce ohroženou skupinou která je lehce ovlivnitelná. Je to na postoji společnosti a prevence, která by měla především sloužit pro obezřetnější postupy masmédií, které mnohdy nechtěně přispívají k šíření extremismu a negativního myšlení.

Resumé

To understand extremism as such is necessary to know the different terms associated with different types and extremism. So in my thesis I deal with individual concepts, and history of the emergence of extremist movements in the country. I also in my work deal with various kinds of extremism and try to capture resources, which extremists use to achieve their goals, their opinions. To this part I try to add information about the symbolism, which is part of the spread of extremism.

Extremism has deeper roots in the past, which is still based today's extremists and they still further modify. But even the today spread of extremism has undergone development, which promotes the well-drawn up by his political program, which overshadows the true interests of extremists. Extremists use laws in order to operate legally. This happens for reasons that in the Czech Republic, the blind group of extremists, according to official regulations registered under the Ministry of Interior of the Czech Republic and it tries to the political developments and policies, which aim to achieve the objectives of their own.

Extremist groups have increasingly secure holding of the problem "of its cultural events," which only overshadow the true meaning of the meeting. These violent events are well organized and Police of the Czech Republic can not really affect because it is a private event, which is underlined by the fact that it is held on private land.

From a practical part of my thesis that the company has some awareness of the existence of extremism, extremist movements and groups, but most of them have no idea closer to their specific targets, beliefs and opinions. Most of them disagree with majority of opinions, ideas and goals of extremist groups, but some ideas would be selected and accepted under certain conditions. These include the introduction of a greater degree of direct democracy, a more truly self-governing units, there would be the decentralization of power, further expansion of freedom of speech, zero tolerance of ethnic, gender, etc. racism. The issue of extremism is always strongly felt in the society with the social upheavals, social inequalities, which imply a large number of unemployed young people, etc.

Respondents have more awareness of right-wing extremist groups, namely the skinhead movement. This is because it is a very movement popularized by the mass media, which can include both radio and newspapers, but especially in the Internet today. Unfortunately, some of the mass media is obvious that the picture of events occurring is not objective and fully intact, it is only fragments of the event. The company, however, the mass media do their own image and opinion, which may be mistaken. Unfortunately, the media is not responsible for incomplete or false information being punished.

Czech Republic is trying on the basis of international treaties and agreements to prevent the spread of extremism, to protect society from their influences and manifestations of racism, genocide, xenophobia and other expressions of extremist groups. It is rather important steps to prevent and oppressed of extremist speeches. There is therefore the surroundings and the family to protect their children, hence the youth, which in this respect by the most vulnerable group that is easily tunable. It is the attitude of society and prevention, which should primarily be used for prudent practice of mass media, which often inadvertently contribute to the spread of extremism and negative thinking.

POUŽITÁ LITERATURA

- BASTL, Martin. *Radikální levice v České republice: devadesátá léta dvacátého století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2001. 117 s. Studie; sv. 25. ISBN 80-210-2722-3.
- BITTNEROVÁ, Dana a kol. *Kdo jsem a kam patřím?: identita národnostních menšin a etnických komunit na území České republiky*. Vyd. 1. Praha: Sofis, 2005. 459 s. ISBN 80-902785-8-2.
- ČERNÝ, Petr. *Politický extremismus a právo*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. 207 s. ISBN 80-86861-84-4.
- ČERNÝ, Petr. *Právní ochrana před extremismem*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2008. xiv, 255 s. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-053-9.
- DEMJANČUK, Nikolaj a DROTÁROVÁ, Lucia. *Vzdělání a extremismus*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005. 133 s. ISBN 80-86328-83-X.
- FREDRICKSON, George M. *Rasismus: stručná historie*. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB art, 2003. 157 s. ISBN 80-7341-124-5.
- HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 362 s. ISBN 978-80-7380-137-3.
- CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6.
- CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7.
- CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2000. 114 s. ISBN 80-86244-14-8.
- KALAMÁR, Štěpán et al. *Terminologie a symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. 136 s. Monografie. ISBN 978-80-7418-103-0.
- KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: SPN, 1994. 855 s. Odborné slovníky. ISBN 80-04-26059-4.
- KRÁSNÁ, Zuzana. *Židovská otázka a extremismus*. Plzeň 2010. Bakalářská práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Katedra veřejné správy. Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Kadeřábková
- LINHART, Jiří, ed., VODÁKOVÁ, Alena, ed. a KLENER, Pavel, ed. *Velký sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. 2 sv. ISBN 80-7184-311-3.

MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003. 655 s., viii s. obr. příl. ISBN 80-86598-45-4.

MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminologické a právní aspekty extremismu*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999. 162 s. Studie. ISBN 80-86008-59-2.

NEŠPOR, Zdeněk R. a LUŽNÝ, Dušan. *Sociologie náboženství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 232 s. ISBN 978-80-7367-251-5.

RAICHOVÁ, Irena a kol. *Romové a nacionalismus?*. Vyd. 1. Brno: Muzeum romské kultury, 2001. 247 s., [15] s. obr. příl. ISBN 80-902476-9-5.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 80-7178-461-3.

SRB, Vladimír, ed. a HIRTLOVÁ, Petra, ed. *Radikalismus a jeho projevy v současném světě: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10.-11.5.2007 [v Kolíně]*. Vyd. 1. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, 2007. 336 s. Sborníky. ISBN 978-80-86879-08

TESAŘ, Filip. *Etnické konflikty*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 251 s. ISBN 978-80-7367-097-9.

URBANOVÁ, Martina. *Systémy sociální kontroly a právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. 191 s. ISBN 80-86898-94-6.

VEČEŘA, Miloš. *Sociální stát: Východiska a přístupy*. 1. vyd. Praha, 1993. 103 s. Studijní texty; Sv. 4. ISBN 80-901424-6-X.

VEČEŘA, Miloš a URBANOVÁ, Martina. *Sociologie práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. 335 s. Právnícké učebnice. ISBN 80-86898-72-5.

WOLF, Josef. *Člověk a jeho svět. II., Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 223 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-246-0099

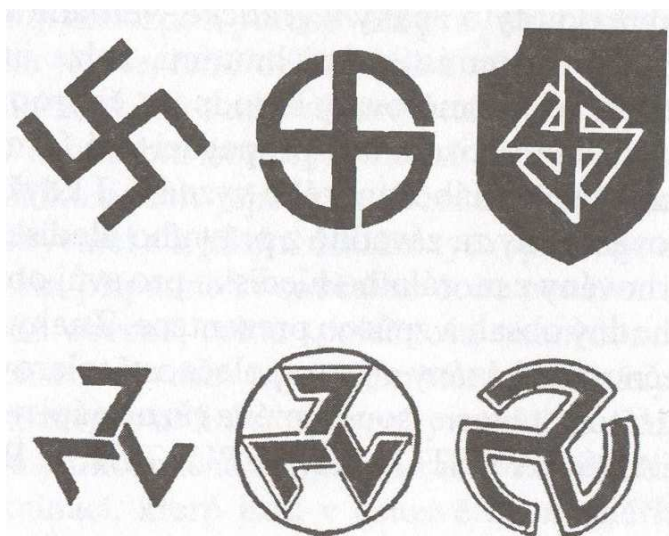
Právní předpisy a ostatní

Zákon č. 1/1991 Sb., Ústava České republiky

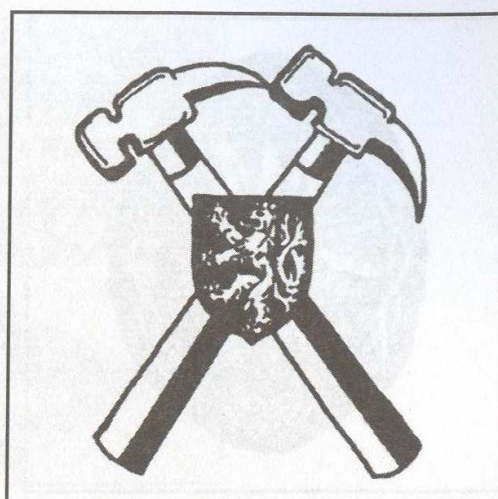
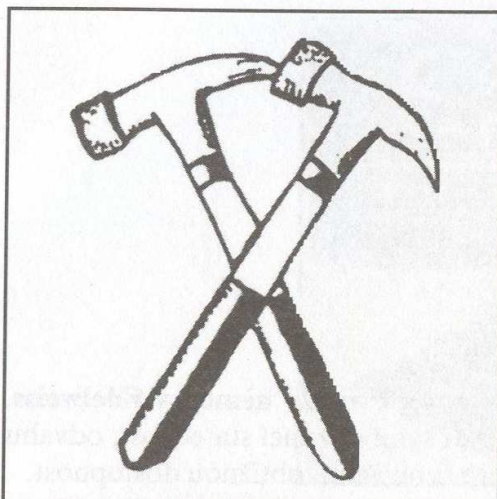
Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

PŘÍLOHY

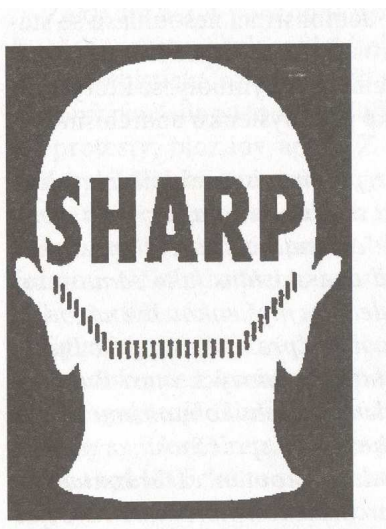
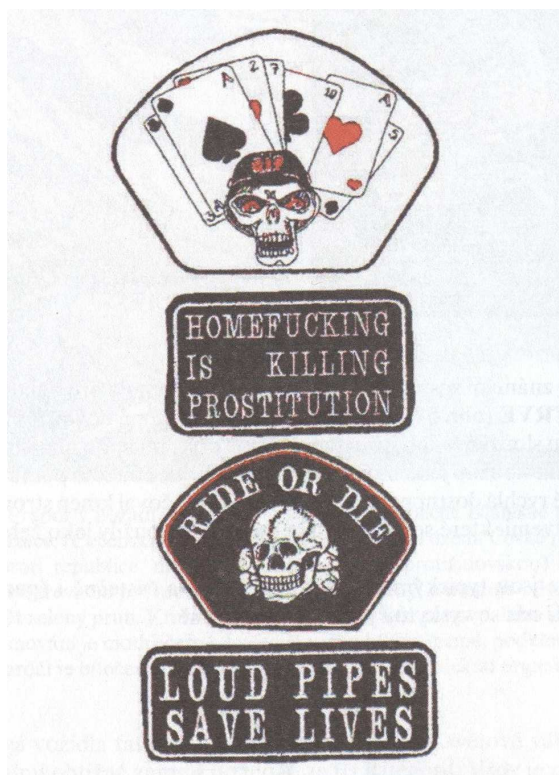
Ukázka symboliky se zjevným rasovým motivem, tzv. kategorie „A“

Ukázka symboliky s latentním rasovým motivem, tzv. kategorie „B“

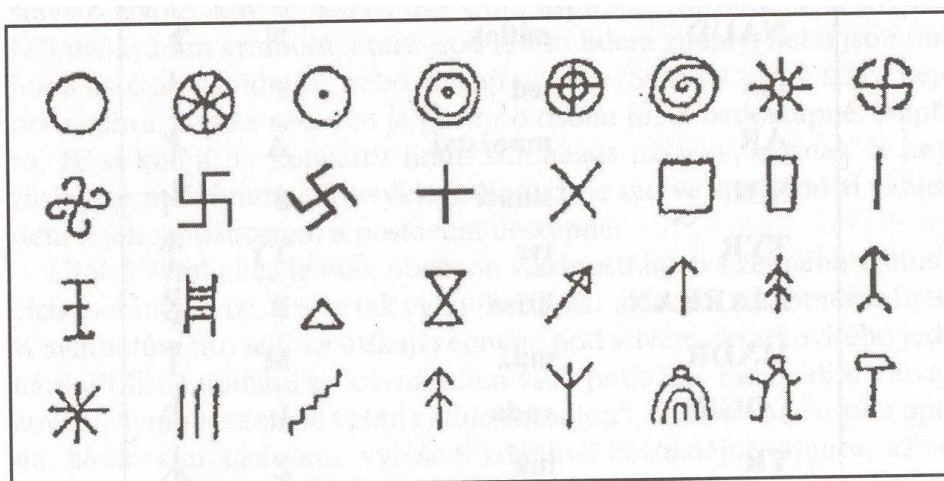
Symbolika kategorie „C“ zástupných znaků je prostá rasového obsahu, motivu.

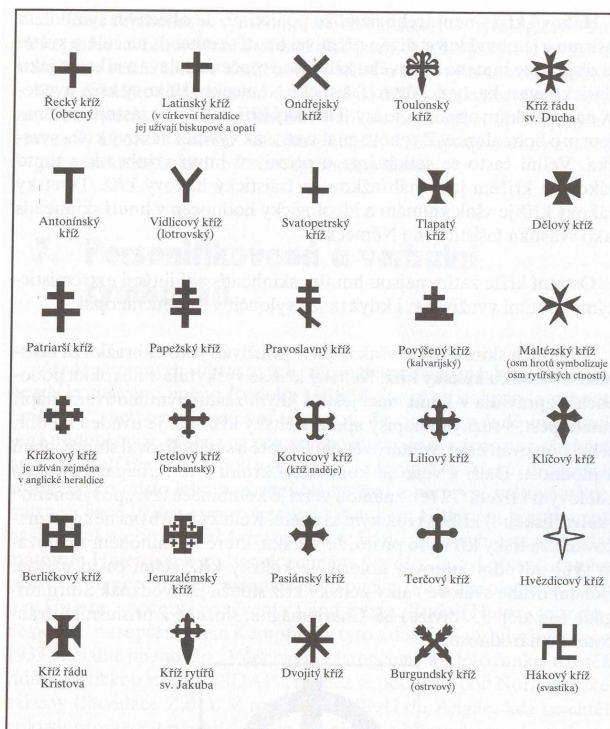
Ukázka runového písma

Ukázka předrunových znaků

Symbolika křížů

DOTAZNÍK

1. Pohlaví?
2. Věk?
3. Víte, že v České republice působí extremistická hnutí?
4. Znáte některé z extremistických hnutí? Pokud ano, jaké?
5. Víte co je cílem extremistických hnutí? Pokud ano, jaké znáte?
6. Jaká z extremistických skupin je dle vás nejpočetnější?(pravicové, Levicové, náboženské, ekologické)
7. Setkal(a) jste se někdy osobně s některými projevy extremistických hnutí? Pokud ano, s jakými?
8. Co podle vás vyznačují jednotlivé extremistické skupiny?-Skinheads, Bohemia Hammer Skins, Punks aj., které znáte?
9. Myslíte, že prosazování extremistických zájmů je v mezích zákona?
10. Myslíte si, že prosazování extremistických zájmů je správné? Pokud ano, kterých?
11. Ztotožňujete se s některým z extremistických hnutí? Pokud ano, s kterými?
12. Ztotožňujete se s některými zájmy extremistických skupin? Pokud ano, s kterými?

Všechny údaje získané z dotazníku zpracuje Zuzana Krásná, studentka ZČU Plzeň – Fakulty právnické, obor Právo, ve své diplomové práci. Téma práce je „Právní a sociální aspekty současného extremismu v ČR“, kde se zaměřuje na problémy extremismu.

Dotazník je anonymní.

Za Vaše názory a spolupráci Vám předem srdečně děkuji.

Ještě jednou Vám děkuji za Váš čas a názory.

Zuzana Krásná